

Mar. 52

Mrs. K. HLADYN
626 Port Arthur Blvd.,
Fort William, Ont.

ЖІНОЧИЙ СВІТ

СЛЮЧЧЕНИЙ

1951

ЧИСЛО 1-2



Одарка Нижанківська - Снігурович

ЖІНОЧИЙ СВІТ

Рік II. січень—лютий, 1951. Ч. 1—2.

Видає Організація Українок
Канади ім. Ольги Басарабової.

Редакція підготовлена відповідно до

В інших країнах ам. \$3.00
Редакційна колегія застерігає собі
право скорочувати рукописи. Руко-
писів не звертаємо.

Друком "Нового Шляху",
184 Александр Ав.. Вінніпег. Ман.

3 MICT:

Резолюції і дійсність	1	Ліда Чимерівна: Перед нескінченим портретом	19
Олена Теліга: Книжка — духовна зброя	2	IHA: Трапеза Духа	20
Олена Залізняк: Моменти з життя О. Басара	3	Г. Совачевська: 22 тисячі франків — вислід збірки	
Ю. Мудра: Слідами піонерок	4	СУФ	21
Володимир Коссар (фоторепортаж)	6	Е. Прибитківська: Елісавета Даниляк	22
Ольга Стебницька (фоторепортаж)	7	Т. З.: "Україна на вигнанні"	23
Ірина Рошак: Анастазія Павличенко	8		
Л. Білецький: Маруся Богуславка	8		
О. Чесюк: Не діждете, кати, мене живою взяти!	10	ОРГАНІЗАЦІЯ УКРАЇНОК КАНАДИ	
Улас Самчук: "Перейдемо убрід бурхливі води"	12	XIII. Крайова Конференція ОУК	24
С. Григорієва: Дитячі кари	14	Привіти для Конференції	25
		Діяльність Відділів ОУК	26
		Три перші	28
ВЕСНЯНИЙ ПРОМОІНЬ		Дарія Лазорко: Тринадцятилітня піяністка	29
Леся Храплива: Зайчик	15	Надія Глинка: Дбаймо про свої руки	30
Є. Стакова: Біля телефону	16	Останній погляд у дзеркало	30
Леся Б.: Ялинчине волосся	17	Моди	31
С. Черкасенко: Зима і весна	17	Куховарські поради	32
Еліс Грю Гелл: Родина бобрів	18	Від Адміністрації	
Леонід Глібів: Вічна подруга	18		

ВІД РЕДАКЦІЇ: На обкладинці "Жіночого Світу", ч. 10, за жовтень 1950 р., поміщено знимку, яка підписана "Артистка М. Заньковецька". Ми отримали листа від пані Наталії з Біберовичів Курпякової з Торонта, яка повідомила нас, що згадана знимка представляє її маму, — визначну українську артистку Іванну з Коралевичів Біберович, псевд. Ляновську. Ми отримали цю знимку з ар-

хіву проф. Д. Антоновича, власне як знимку М. Заньковецької, і тому допустилисся тієї прикрої помилки. Оцим спростовуємо нашу помилку і просимо наших Читачок справити у своїх примірниках "Жіночий Світ" за жовтень 1950 р. — окладинка нід знимкою "Артистка М. Занковецька" на — "Артистка Іванна Біберович".

ЖІНОЧИЙ СВІТ

РІК. II.

СІЧЕНЬ—ЛЮТИЙ, 1951.

Ч. 1—2 (13—14).

Резолюції і дійсність

XIII. Крайова Конференція Організації Українок Канади була по самій своїй суті виняткова. Українське жіноцтво, згуртоване довкола великої ідеї українського націоналізму, що її речником є Українське Національне Об'єднання Канади, закріпило себе, як братня організація УНО, в новій формі домініяльної заїнкорпорованої установи. Поруч із тією важливою справою формального характеру, XIII. Крайова Конференція ОУК поглибила і поширила зміст і напрямні своєї діяльності, засягаючи всесторонньо в круг потреб і зацікавлень не тільки українського жіноцтва, але й усього українського громадянства в Канаді.

Резолюції — вислід напруженої праці Конференції та її завершення, — хоч і порушують нові проблеми, — не ставлять в обсяг діяння української жінки нездійснених завдань, а навпаки — обійнявши в собі попередній досвід організаційної праці, вони вростають в сучасну дійсність, вказують шлях, як розбудувати майбутнє на твердих основах нашої традиції. Членство Організації Українок Канади цілковито ясно усвідомило собі, яку велику відповідальність воно бере на себе, затверджуючи ті резолюції, як доповнення програми своєї праці. Під час схвалювання резолюцій в погляді присутніх горів вогонь піднесення, а на обличчях проглядала рішучість і запал. Цей вогонь не був солом'яний, а рішучість і запал не вигасли з хвилиною, коли закінчилися піднесені святочні дні Конференції і настали організаційні будні.

Делегатки роз'їхалися по місцях, свідомі, що резолюції — це було не недільне декламування, для того, щоб прочитавши їх, відклести на "потім", але що їх ухвалено якраз для того, щоб негайно, таки сьогодні, приступити до їх виконування. Залишилася нова Центральна Управа, вповні свідома ваги свого обов'язку, який наклада на неї устами делегаток Конференція, щоб таки відразу приступати до праці й до ще повнішої розбудови організації.

Для членок Організації Українок Канади зачалася нова, щоденна тяжка праця для української справи.

З чого починати? Що важніше? Чи є якась точка в резолюціях, за яку можна взятися "згодом", а в першу чергу поставити ось ту, де говориться про культурно-освітню працю? Так, це дуже важлива справа, вона вимагає від нас багато підготовки, пляновості і системи. Але ж виховання дошкільної молоді також не можна відкласти на "потім", як не можна оставить на "завтра" і допомогової акції, так дуже потрібної за океаном. А наш журнал, а збірник присв'ячений О. Басараб, або підручник для ведення дошкільних садків, чи альманах ОУК, чи програми св'ят і академій, — це все потребує негайнії праці і фондів, щоб могло, як належиться, з'явитися своєчасно на відповідній висоті. І даліш: такі справи, як організаторка, засновування нових відділів, приєднування нового членства, розбудова домівки, співпраця з іншими організаціями — українськими й англійськими, улаштування підприємств, допомога братнім організаціям, опіка над Рідною Школою, — це також потребує рук, фондів і великих зусиль.

Бо для нас, українських жінок, кожна точка наших резолюцій — важлива, і до її виконання треба в ж е приступати. Ясно, що без системи і малим числом рук це все тяжко виконати. Для того потрібна дружня співпраця всіх членок і всіх відділів та Центральної Управи. Щоденне, уперте виконування прийнятих на себе обов'язків, відповідний розподіл праці після здібностей і зацікавлень окремих членок і приєднування в ряди організації нових жінок-українок, — ось в чому лежить запорука успіху.

І тоді, коли резолюції нашої Конференції стануть дійсністю в засягу кожного окремого відділу і цілої нашої організації, українська жінка — членка ОУК зможе з радістю глянути на пророблену працю і радіти спільними досягненнями.

УКРАЇНКИ, ПОСИЛЮЙМО РЯДИ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНОК КАНАДИ.

Книжка – духовна зброя

Є у Лесі Українки в її драматичній поемі "Боярня" така сцена: В сімнадцятому віці, за часів великої руїни, коли Україна вся палала пожежою повстань, в короткій перерві між цими пожежами, в одну з небагатьох спокійних годин, у домі старого козака Перебитного стикаються два яскраві типи тодішньої молоді: один з них Іван Перебитний, для якого символом визволення є тільки меч схоплений у власну руку, а другий, такий же молодий українець, але вже царський боярин Степан, що більш всього на світі боїться леза цього меча, з присохлою до нього кров'ю, а ліпше майбутнє своєї батьківщини бачить лише в силі розумного розсудливого слова.

Іван і Степан, люди однієї нації і одного покоління, відразу при першій зустрічі зударяються один з другим, мов представники двох різних світів. Слово і меч схрещуються у них як дві ворожі зброї, що в жадному разі не хочуть змагатися побіч, лише проти себе.

"Невже ж мушкет і шабля мають більше сили та чести, ніж перо та шире слово. Ні, учено мене так". Вигук є найбільшим перевонанням лагідний — книжник Степан.

І з таким же твердим переконанням, і ще більшою погордою кидає йому в відповідь Іван, що "Це у Києві ченці навчають такого!"

Зударившись на коротку хвилину з собою, ці два світи не йдуть далі поруч, а розминаються: Степан покірний голосові лагідних слів, які тільки охоче вичитує з улюблених книжок, іде в Москву, служити чужому цареві і тягне за собою ще одну українську душу, свою жінку.

Іван — вірний наказу своєї крої, кидається з одного змагання в друге і певно гине в рядах, зменшених тими людьми, яким слово вирвало з рук — меча.

І чи ж може бути дивним, що і пізніше люди чину, люди типу войовничого Івана, почали ставитись з погордою і недовіріям до слова, до тих клятих книжок, що, мов, найгірший ворог, або зрад-

ливий союзник, своїм облесливим фантастичним туманом відтягали піймані собою душі від зброї, від боротьби за батьківщину, у якусь невідому порожнечу. Зрадливим видавалося ім те слово, яке ще так недавно у геройчних творах княжої доби, у блискучих козацьких літописах підтримувало силу зброї, вказувало дорогу до боротьби, а тепер — самозакохане і певне своєї власної сили хотіло бути не помічником чину, навіть не рівним коло нього, лише самостійним володарем, найбільшим приятелем холодного міркування.

А все ж, сила і такого слова була велика. Молодь, задивлена у книжку, вірючи магнетичному чарові прекрасних речень, ішла нераз шляхами Боярина Степана — служити чужим царям.

Сміливі ж наступники неприєднаного войовничого Івана з безсилою люттю кляли, дивлючися на ржавчу зброю, до якої жадне гаряче бунтівниче слово не штовхало тисяч жадібних рук. Мертвим у безвісти блукало слово, не сперте на тягар меча, мертвю лежала зброя, неокрилена рулем — слова. І власне, під час цієї ворожнечі між словом і зброєю, стало в захист меча — друге, інше слово.

Воно виповзло здалекої народної творчості, стрілою вирвалося з геройчних літописів, і спершилося на віднайденій зbroї, залунало голосьно в поезії Шевченка. І перемогло, як перемогло все, що йшло з мечем в руках. Що правда, перемогло не відразу. Нащадки царського боярина хотіли захидати свою батьківщину книжками — з любові до книжок, не до батьківщини — байдуже якими.

Ім було всеодно, що саме втисне іхнє слово замість зброї в тисячі рук: плуг, молот, перо чи дар — переможцеві. І ті книжки теж нераз були духовною зброяю, лише зброяю на користь нашого ворога.

Та все ж, Шевченківський меч, прорізавши майже порожнечу кількох десятиліть, зрештою знайшов аж дві руки, що міцно його стиснули: Франка і Лесі Українки.

Франко розумів добре, яку пе-

чатъ кладе слово на душу цілої нації, і ту свою націю хотів він бачити нацією героїв. Його войовничий князь з "Мойсея" готує, кличе всіх своїх до боротьби так, що здається за хвилину "гири сто тисяч цей клич повторить і з ногадів лінівих ця мить люд героїв сотворить". І таким кличем хотів Франко зробити своє слово, свою духову зброю.

Ще більш послідовною, у кожному своєму творі є Леся Українка. Устами кожного зо своїх героїв закликає вона, навертає вона злагідніших людей до боротьби. Навіть арфу в руках мистця — грека Антея, обертає вона у зброю, коли треба влучити нею в жінку, що прийшла віддати свій талант — переможцеві римлянинові.

Останнє покоління письменників вже ХХ. віку під впливом своїх великих попередників і під впливом своєї войовничої доби, ще більш загострено відчуло правдиве і найбільше завдання слова: стати тут же, близько коло зброї. І з нею і для неї. Стараючися наставити ї в один бік цих два так ворожих леза. Виразом чого була навіть назва збірки одного з найвизначніших представників нашої сучасної поезії — Євгена Маланюка "Стилет і Стилос".

Отже хай в наші часи, часи великої руїни всього старого світогляду, і рівночасно відродження творчої української духовості, не буде в нашій дійсності ані одного войовничого революціонера Івана, що легковажив би силу слова, яке стоїть на сторожі зброї. І хай не буде ні одного освіченого книжника-боярина, якому книжка заступила б дорогу до зброї.

Книжка — духовна зброя — сміливо стає поруч зброї військової. Але кидаючи це гасло, називаючи книжку духовною зброяю, мусимо пам'ятати, що з нею, як і з правдивою зброяю треба поводитися обережно. В непевних, недосвідчених руках вона може скалічити або і знищити не ворога, а її власника.

Коли тримаємо цю зброю так, що вона цілить безпомилково, можемо бути певні.

Приспішуємо свій марш і наближуємо час останньої перемоги.

Олеся Теліга.

Олю Левицьку я пізнала відною 1909 р. у моїй таки кімнаті, в дівочому інституті "Українського Педагогічного Товариства" у Львові, де я, — студіючи тоді в Університеті, — була настоятелькою-інструкторкою.

Оля Левицька переїжджала тоді через Львів і зайдла до мене на припоручення нашої спільної доброї знайомої Зоїні Л.

По кількох хвилинах нав'язалась між нами така щира розмова, неначе ми від давна були знайомі. Оля була тоді абсолювенткою Дівочого Інституту в Перемишлі й стояла якраз перед матурою. Перемиський Інститут мав тоді славу зразкової під оглядом національного виховання і навчання школи. На чолі його стояла директорка Марія Примівна, яку всі інститутки шанували й любили. Тому й заговорили ми про відносини в Інституті, про взаємини між ученицями і вчительським збором, про тайні ученицькі гуртки й участь Олі у них, про їх шкільну, літографовану газетку, якої вона була ініціаторкою та співредакторкою.

Таке було мое перше враження і такою залишилася вся в моїй пам'яті — із щирим поглядом та рядом більших зубів на усміхненому обличчі.

Доводилось мені бачити Олю в дуже важких хвилинах її життя — тоді була вона один Сіль і страждання. Але, назагал, по своїй вдачі — було в ній багато життерадості і зrozуміння для веселого жарту, доброї сатири й тонкої іронії.

Про дитинство Ольги Левицької знала я тільки з її оповідань. Батько був священиком у с. Щуровичах коло Бродів і там провела вона перші дитячі роки. Нерадо говорила про ті часи — і тоді не сміялася.

Батьки її часто хворіли і молодо померли. Маму пригадувала вона собі все хвоюю, з болем голови, як вона просила сидіти при ній та гладити її по голові, може біль промине. З рідного села пам'ятала стави й поля, засаджені хмелем, а також ліси, повні ягід і грибів,

Моменти з життя О. Басараб

В 1949 році пройшло чверть століття від смерті Ольги Басараб. Річину її трагічної смерті шанують не лише рідні, близькі приятелі, але й широкі круги українського громадянства.

Святкують її пам'ять у першу чергу жіночі організації й молоде українське покоління. Вона була першою у лавах тих, що пішли на безпощадну підпільну боротьбу з ворогом, і за те молоді становиться до її постаті з особливим пієтизмом.

Мені довелося жити близько з Ольгою Басараб впродовж довгих літ. Я хочу поділитися спогадами про неї з тими, яким її постать дорога. Хочу передати ці спомини якнайбільш об'єктивно і правдиво. Тому пишу лише про те, що добре пригадую, бо на жаль, не заховалось її листування зо мною, а також пропали й інші записи та протоколи, де можна би справдити якусь дату, чи доповнити якесь ім'я або називу.

що їх дуже любила. Вона, українками, що покінчили ви- старша сестра і молодший брат ці торговельні студії.

Під час її студій у Відні я її не зустрічала. Але, пізніше, по повороті до Галичини, вона розказувала мені багато й від- село про ті часи.

Товариство українських студентів "Січ", сходини, відчitti, концерти і спільні прогулки в околиці Відня творили рідину атмосферу на чужині та давали молодій людині багато нагоди пізнавати нове й цікаве. Сам Віденський столиця великої і сильної ще тоді монархії, мав дуже догідні умови для всеобщого образування і розваги. І Оля черпала з тієї скарбниці повними пригорщами.

Почуття обов'язку і брак за- собів наказували кінчати студії якнайскоріше і якнайкра- ще. Однак знаходився все час на добру книжку чи театр, на відвідини виставок. Велика двірська опера давала нагоду почтути найкращих співаків, драматичні театри знайомили з творами європейських письменників. Олі конче треба було всюди бути — хоч би на четвертому поверсі, хоч би на стоячому місці, нехай на рахунок обідів чи непідбитих черевиків.

По повороті до Львова ста- нула Оля відразу до заробіт- ньої праці. Зразу в "Дністру", потім у "Земельному Банку" — тодішніх найбільших українських економічних установах. Обов'язки книговода спові- няла вона сумлінно, але осо- бливого замилування до такої праці в неї не було.

У тих роках 1911-14 зустрі- чалися ми дуже часто. Деякий час мешкали ми в тому само-



У середній школі в Перемишлі за стипендійне, безоплатне місце віддачувалась тим, що вчила менше здібних товари- шок. Сама вона вчилася радо й легко, а других любила і вміла вчити. Цей обов'язок ві- діймав її щоправда час потребний до праці над собою, однак не спроявляв її труднощів. По матурі виїхала до Відня разом із іншими двома абсолю- вентками інституту — Стефою С. та Марійкою Б.. Вони зма- гали до торговельної академії й були першими галицькими

СЛІДАМИ

Враження делегатки із ХІІІ

му дому при вул. Висп'янського, але й без того бачились усі в студентських та жіночих організаціях. Жила вона тоді дуже інтенсивно — неначе в погоні за вільною хвилиною. Відбувши вісім годин бюрової праці, треба було знайти час на сходини в товаристві студенток, на порядкування бібліотеки в "Жіночій Громаді", на ведення курсів грамоти в "Профспілці", на руханку в "Соколі". Крім того треба було доробити гроша приватними лекціями чи переписуванням рукописів до друку та ще й самій учиться. Не покидала думки доповнити класичну матуру і почати студіювати медицину, для якої мала велике зацікавлення. Війна перебила ті пляни.

Про початок війни та метушню перших днів знаю тільки з оповідань Олі. Вона зараз же вступила в ряди жіночого відділу "Січових Стрільців". Скорий вишкіл та допоміжна служба не тривали довго. Вже в серпні австрійська влада розв'язала цей відділ, бо їй не був бажаний розріст стрілецької організації. Та хоч це коротко тривало, знаю з її слів, що це були для неї хвилини захоплення і підйому.

Тоді я не була у Львові. Війна захопила мене на придніпрянській Україні, в Таврії. Щойно дорогою виміни дісталась я на початку 1915 р. через Фінляндію до Відня. І тут зустріла я Ольгу Левицьку, що подалась було з групою своїх близьких на захід, під напором фронту, що наближалася.

У житті Олі зайдла велика зміна. У 1914 р. у Відні вона одружилася з інженером Дмитром Басарабом, б. головою студентського політехнічного товариства "Основа" у Львові. Це був селянський син з над Збруча, рослий і поставний, інтелігентний й енергійний — правдиве дитя подільського чорнозему. Саме тоді сповняв службу як запасний старшина артилерії на італійському фронті.

Із ним задумувала Оля побудувати своє життя, "закінчити вже раз те сирітство", як говорила, жартуючи. Та доля

Я приїхала до Вінніпегу перша із делегаток на Конференцію. Маючи адресу Центральної Управи, я заїхала до будинку "Нового Шляху", де вона міститься разом із Краєвою Екзекутивою УНО. Застала там багато делегатів, рух і гамір.

В канселярії Центральної Управи спокійніше. О. Стебницька, заступниця голови ЦУ, і К. Лазор, редакторка "Жіночого Світу" тепло привітали мене, розпитуючи про наш відділ.

Розглядаю музей вишивок і бібліотеку Центральної Управи.

— Тут ще треба багато упорядкувати. Під час переїзду на нове помешкання в часі повіні ми стратити одну шафу, а нової не можемо покищо купити.

В часі нашої розмови, до канселярії увійшла ще одна гостя.

— Анно!

— Ольго! — п. Стебницька кинулася до неї і міцно її обійняла. Це приїхала делегатка із Ст. Кетерінс, п. Мотта.

Познайомившись із нею, довідалася, що п. Мотта — це давня приятелька п. Стебницької, з часів перших зав'язків нашої організації.

Судила її інакше. Кілька місяців після того, як Оля відпроводила свого чоловіка до альпейського форту М — н і сама вернулася до Відня, бо родинам не дозволено було там жити, — наспіла зловіща вістка, що він згинув у перший день бою, що розпочались на фронти. Сталося це в той сам день, як із Львова виперли царське військо.

До мене прийшла її приятелька Стефа з проханням передати Олі цю страшну вістку, бо в неї не стає сил на те. Та не треба було її сповіщати про те. Як я зайдла до її гарної, ясної кімнати з вікном до парку — застала її немов закам'янілу над скринею, що прийшла з фронту. Скриня сказала їй про все. Сумлінні товарищи

По деякому часі канселярія Центральної Управи почала наповнюватися делегатками. Приїхала п. А. Курілів із Содбур, п. М. Заячківська із Саскатуну. Прийшла також секретарка ЦУ п. А. Вах, якій коротко перед конференцією народилася донечка. Розмова між нами була дружня, невимушена, наче ми зналися всі довгі роки і разом працювали в одному місці. Найбільше зворушаючим було прибуття п. Дячун — делегатки із Монреалю. Вона таож належала до першого гуртка, який заснувався 20 років тому назад за ініціативою п. Є. Ситник і який поклав основи нашої організації. І. Дячун — давня приятелька п. Стебницької, — була дуже розчулена, коли її прийшлося знову зустрітися по довгих роках розлуки із своєю — подругою Ольгою.

Вже надходив вечір. Треба було розходитися. Завтра перший день спільної Конференції Українського Національного Об'єднання із Братніми Організаціями. Завтра день, коли УНО закінчує свій відтинок 20-тилітньої праці і вступає в новий, вже як заінкорпорована організація.

Щасну спадщину чоловіка — одяг і зброю.

Не бачила я в житті більшого контрасту: крізь відчинене вікно вливалися цілі снопи сонячного світла, пахощів квітів і пташиного щебету — і вона, похиlena над кривавими, незасохлими ще рушниками, що ними рятували його товариши, — над недописаним листом до неї, що знайшли по його смерті. І два листи — до неї і мами з написом: "Якби не довелось вернутись". Прощення в неї — за розбите життя, а у мами — за недіспані ночі і втрачену надію на поміч сина.

Не довелося її позбутися "сирітської самоти" — не довелося дочекатися сина, що мав бути по її волі — цілком такий, як батько.

Олена Залізняк.

ПІОНЕРОК

Крайової Конференції ОУК

Конференція ОУК розпочинається після завтра, в суботу зранку.

**

Субота.

Ще далеко до відкриття сесії, делегатки й членки ЦУ зійшлися в Національному Домі УНО. Ми відчували, що ми в себе дома, у власній хаті. Нові мені незнані обличчя, здавалися рідні і близькі. Ось п. Тарновецька — голова ЦУ стоїть в гуртку делегаток п. Дячун, п. Стакової з Вінніпегу, п. Вель із Ст. Боніфас. Там голова місцевого відділу ОУК п. Шеремета із п. Семакою, скарбничкою ЦУ займають розмовою п. Заячківську і п. Курилів та п. Мартинюк із Віндзор. Там дальше пані Книш, дружина секретара КЕ УНО і бувша голова Союзу Українок у Франції про щось пильно розмовляє із п. Василишин, яка недавно приїхала із Європи і багато оповідає про свої враження.

Коло мене зібралося декілька знайомих із першого дня, а саме п. Мотта, п. Стебницька, п. Вах. Пані Мотта була у веселому настрої та розказувала, як вона їхала на конференцію

— Уявіть собі. Ще давно колись, я пішла із своєю доночкою купувати блузку. Відходячи із крамниці, один із продавців каже мені: "Підпишіть ось цей листок і подайте свою адресу. Перед Різдвом у нас льосування, може щось виграєте". Коли ж перед конференцією наш відділ вибрав мене делегаткою, в мене новий клопіт. У нас в Сент Кетерінс тепло, високих морозів нема, а знаю, що у Вінніпегу, гостра зима. Муши десь позичити кожух, бо свого не маю. Пішла я до своєї подруги, але що ж, короткий на мене і тісний, але нема ради. В плащі я замерзала би. Забрала кожух, несус додому. На порозі зустрічає мене доночка і гукає: "Мамо, ти виграла кожух!" Я сердужуся і кажу, що спізнююся на поїзд, бо хоч поїзд мав від'їжджати за дві - три години, я ще не спакувалася. Тоді доночка біжить до телефону, тягне мене за рукав. Дійсно відповідають нам, що я П. Павличенко на протязі 15 -ти виграла кожух, і щоб пришла йо-

го собі вибрати. А вибрати мені не так легко, бо ви бачите, яка я собі нівроку.

— Біжимо скоро до тої крамниці. Висять три кожухи. І один, не наче на мене вшитий. Несу свій власний виграний кожух додому. І встигла ще на поїзд.

**

Незчулися ми, як нас покликано до залі, де починалася сесія ОУК. На обличчях усіх відбувалася вага моменту й урочистості. Мимоволі всі споважніли, відчуваючи, що настала хвилина, коли треба буде поважно застановлятися над багатьма справами, щоб скерувати їх у правильне русло. Перед нами стоїть вибір нової Центральної Управи, якій ми маємо довірити провід над нашою організацією.

Не буду описувати ходу нарад, про нього Ви довідаєтесь в іншому місці цього журналу. Хочу лише зауважити, що діловий характер дискусій і їх доцільність зробили на мене дуже позитивне враження, тим більше, що мені приходиться перший раз бути активною учасницею Конференції. Спаяність поглядів й однозгідність рішень виказували, як духовно близько стоїмо ми всі поруч себе, не дивлячись на те, що поміж нами були також новоприбулі жінки, які вступили в ряди нашої організації і яким відділи вже доручили відповідальні пости в своїх управах, а також у Центральній Управі.

Предсідницею сесії обрано п. Ірину Дячун з Монреалу, першу голову дівочого гуртка при Стрілецькій Громаді про який я вже загадувала напочатку. Вміле керування нарадами конференції виказували, якою здібною і енергійною головою була п. Дячун в першому гуртку, і скільки позитивного вона вклала в підвалини нашої організації. Заступницею предсідниці була обрана п. Анастазія Павличенко, перша голова Центральної Управи ОУК, а теперішня заступниця голови ЦУ й голова Відділу ОУК в Саскатуні. Правда, ще п. А. Мотта, яка сидить тут між нами, вона була в першій управі першого дівочого гуртка, як скарбничка.

організації, не зраджується труднощами й постійно працює. Секретаркою президії була п. Стефанія Петришин — делегатка з Форт Вілліям, молода жінка, яка тільки два роки тому приїхала до Канади із Німеччини й з першого дня вступила в ряди ОУК, щоб стати нашою активною членкою.

До нової Центральної Управи увійшли, як голова — п. Ольга Стебницька — перша секретарка першого дівочого гуртка, а як секретарка — п. Євгенія Ситник — одна з основоположниць й організаторка цього ж самого гуртка.

Чому я це підкresлюю? Для мене особисто, а також, думаю, для решти делегаток, це мусить бути явище настільки визначне, що ми маємо в своїх рядах тих членок - піонерок, які на протязі двадцяти років стояли пліч - о пліч в праці, успіхах, неуспіхах, моментах піднесення і упадку, і все вони були перші, завжди були готові віддати для нашої організації свій час, свій гріш і свій труд. Ось вони з'їхалися на цю Конференцію по 15 -ти роках розлуки перший раз майже всі спільно, щоб передати одна одній свій досвід із праці на місцях, щоб ще раз усвідомити собі, що, ще дивлячись на великі простори, які іх розлучали, вони були разом і надалі залишуться разом. Деякі членки - піонерки не мали змоги прибути до Вінніпегу, але і вони є духом з нами — пп. С. Проців, М. Дунець і С. Рабець, Торонто, К. Кутна, Монреаль, — А. Бідошка, Содбури, Н. Найчук, Саскатун. Правда, ще п. А. Мотта, яка сидить тут між нами, вона була в першій управі першого дівочого гуртка, як скарбничка.

Їдучи назад до Віндзор, і пригадуючи пройдені дні й моменти піднесення на спільніх сесіях УНО і братніх організацій, на окремих сесіях ОУК, на спільному бенкеті, під час якого відбулася виставка вишивок, на захоплюючому концерті МУН, виринули в мене ці думки, які я тут подала, для тих наших членок, які не мали нагоди бути учасницями Конференції, а також з українським жіноцтвом, яке прихильно ставиться до нашої організації й цікавиться її діяльністю та ростом.

Ю. Мудра, Віндзор.



1951: При праці в Крайовій Екзекутиві УНО в Вінніпегу.



1919: Командант 5-ої Сокальської бригади сотник В. Коссар під час походу на Київ. В селі біля Фастова на Київщині



1929: Перші два роки в Канаді. Інж. Коссар на фармі зі своїм п'ятимісячним сином Левком.



1939: Дружина Голови КЕ пані Ф. Коссар з сином Левком і донькою Альмою в Саскатуні.



1944: У Ванкувері — подорожі на станцію з головою філії УНО п. К. Дудою.

ВОЛОДИМИР КОССАР ГОЛОВА КРАЙОВОЇ ЕКЗЕКУТИВИ УКРАЇНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ОБ'ЄДНАННЯ

Співосновник УНО. Від початку член Крайової Екзекутиви та від 1937 р. голова КЕ. ХУ. Крайова Конференція УНО і Братніх Організацій обрала інж. В. Коссара на дальші два роки головою та досмртним членом КЕ.



1944: Під час "Дня Молоді" в Вінніпегу. Зліва направо: пп. О. Кошиць, д-р П. Маценко, Т. Кошиць, с. д-р В. Кушнір, інж. В. Коссар, А. Буряник і його донька А. Василишин.



1944: На дозвіллі — інж. Коссар з молоддю на спортивній площі в Ст. Боніфас.

1941: З'їзд УНО в Торонто. Зліва направо: пп. В. Гультай, д-р І. Гуляй, С. Віндик, інж. В. Коссар, П. Фабіян, посол А. Глинка, М. Шарик.

ОЛЬГА СТЕБНИЦЬКА

ГОЛОВА ЦЕНТРАЛЬНОЇ УПРАВИ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНОК КАНАДИ

XIII. Крайова Конференція ОУК обрала п. О. Стебницьку головою ЦУ, а п. А. Вах її першою заступницею.



На знимці (1) О. Стебницька (сидить) з п. А. Вах під час праці в канцелярії ЦУ у Вінніпегу. Перед тим О. Стебницька була головою Відділу ОУК в Ст. Боніфас. На знимці (2) п. Стебницька і п. Є. Ситник з членками Відділу. Коли в 1930 р. молода Ольга Гупаловська виїхдала до Канади, Т-во "Сокіл" у Золочеві, де вона була активною членкою, справляло їй хвилююче прощання (3). В Канаді зразу опинилася на фармі у п-ва

Знаків, які її спровадили й опікувались нею, як рідною (4 — стоїть перша направо). Вона і в Канаді продовжувала громадську працю, в 1931 р. була секретаркою Дівочого Гуртка при УСГ у Вінніпегу (5 — сидить посередині). Одночасно виховала дві доньки — Лесю і Любу (6) і сина Богдана. Доньки ідуть слідами матері. Вони активні членки МУН. Леся, як і колись її мама, в оточенні подруг з МУН (7 — сидить пісередині).

Анастазія Павличенко

Двадцять п'ять років зрілого життя — це сотні і тисячі хвилювань, радостей і огорчень, це десятки тисяч годин праці, незлічима кількість успіхів і невдач. Але двадцять п'ять років праці для громади, це не лише тисячі прерізних засідань і сходин, тисячі імпрез і підприємств, сотні успіхів і хвилювань, кілька десятків з'їздів, конференцій і зборів, — це, в першу чергу, постійна нічим не захищана любов до своєї Батьківщини та випробована жертвеність для її потреб.

Анастазія Грещук - Павличенко вже чверть століття безпереривно працює для українства в Канаді.

Вона народилася в сім'ї ветеринара в селі Сокирчині в Галичині. В 1922 р. склала у Станиславові в семинарі сестер Василіянок іспит зрілості на вчительку. Восени 1923 р. п. Грещуківна відвідала свого старшого брата, політичного емігранта в Саскатуні. Обставини склалися так, що вона з того часу залишилася на постійне в Канаді. Тут до 1925 р. вивчила англійську мову і закінчила середню школу (гай скул).

Свою громадську діяльність розпочала п. Грещуківна в Мелвен, Саск., де провадила літню школу і навчала молодь

ла неї гуртується молодь. З її допомогою і під її керівництвом підготовляються вистави, концерти, покази народних танків. У тому часі п. Грещук стас го-



ловою жіночого товариства "Доньки України". Імпрези, аматорського гуртка відбуваються кожної неділі. Люди так звикли до них, що навіть не треба було оголошувати вистави. Заля постійно була ущерть наповнена. Ці виступи приносili двісті долярів місячного приходу, що в ці часи було великими грішми.

В 1931 р. п. А. Грещук переїжджає в Саскатун. Тут вона у травні стає дружиною д-ра Т. К. Павличенка. Д-р Павличенко, відомий в канадських й американських наукових колах, як вчений агроном. Українське громадянство знає його як невисипущого громадського діяча. Зрештою, у ті часи осередком культурного й організаційного життя українців був власне Саскатун. Тут сформувалося й Українське Національне Об'єднання. Д-р Т. К. Павличенко був його співтворцем, це якраз він писав статут УНО. Анастазія Павличенко спершу була активною член-

(Продовження на ст. 21)

Невільницькі думи — це плач і туга козаків у неволі за батьківщиною, роздумування про втечу і сама втеча з неволі... Вони змальовують найтрагічніше становище українських козаків у татарській чи турецькій неволі або передчуття неминучої загибелі. Невільницькі думи — глибоко ліричні й сумні, вони переткані плачами, тужливими голосіннями козаків за волею. До таких невільницьких дум належить також і дума про Марусю Богуславку.

Не менше, а може інтимно ще більше трагічне в неволі турецький є положення молодих, гарних українок - невільниць. Велика сила їх загинула у безвісти часу і про їх долю ми не маємо і сліду. Лише одинці, попавши у дім знатного турка, а то й самого султана, завдяки красі своїй вибивались на верх свого впливу. Пам'ять народня і цю сторінку своєї національної трагедії затримала й виявила у своїй усній творчості в якомусь більшому невільницькому крузі, із якого заховалась тільки одна дума про Марусю Богуславку.

В цій думі змальовується постать полоненої невільниці, що попала у дівр до "турецького пана", увійшла в довір'я, зайняла в його домі поважне місце й потурчилась, себто перейшла на турецький обряд і звичай. Не дивлячись на таку ролю у свого пана, Маруся Богуславка не забула, що вона українка, не забула про своїх батьків і рідний край. І ось ця національна свідомість спонукала Марусю на велике діло, на визволення українських козаків, невольників, що "вже тридцять літ у неволі пробувають, Божого світу, сонця праведного вічі собі не видають"; визволяє їх на самий Великден. І коли Маруся Богуславка зважилася проти всіх свого пана визволити із неволі аж "сімсот козаків" і цим своїм відважним учинком стягнути на себе найтяжчу кару "турецького пана", — то цей її геройчний чин заслуговує на те, щоб його народня пам'ять зберегла від забуття часу. Зважмо ту картину із життя невільників у Туреччині, яку змальовує ця ду-



П-во Павличенки

українських національних танків. Восени виїхала до Ріджайни, де знову вела Рідну Школу в Народному Домі. Довко-

МАРУСЯ БОГУСЛАВКА

НАРОДНЯ ДУМА

I.

Що на Чорному морі, на камені біленькому, там стояла темниця кам'яна. Що у тій темниці пробувало сімсот козаків, бідних невольників.

То вже тридцять літ у неволі пробувають, божого світу, сонця праведного ввічі собі не видають. То до їх дівка бранка, Маруся, попівна Богуславка, приходжає, словами промовляє:

— “Гей, козаки, ви бідні невольники! Угадайте, що в нашій землі християнській за день тепера?”

Що тоді бідні невольники зачували, дівку бранку, Марусю, попівну Богуславку, по річах познавали, словами промовляли:

— “Гей, дівко бранко, Марусю, попівно Богуславко! По чім ми можем знасти, що в нашій землі за день тепера? Що тридцять літ у неволі пробуємо, Божого світу, сонця праведного увічі не видаем. То ми не можемо знасти, що в нашій землі християнській за день тепера”.

Тоді дівка бранка, Маруся, попівна Богуславка, тес зачувала, до козаків словами промовляє:

— “Ой, козаки, ви бідні невольники! Що сьогодня у нашій землі християнській великомодна субота, а завтра святий празник, роковий день, Великденъ”.

То тоді ті козаки тес зачували, білим лицем до сирої землі припадали, дівку бранку, Марусю, попівну Богуславку, кляли - проклинали:

— “Ta бодай ти, дівко бранко, Марусю, попівно Богуславко, щастя й долі собі не мала, як ти нам святий празник, роковий день, Великденъ, сказала!”

То тоді дівка бранка, Маруся, попівна Богуславка, тес зачувала, словами промовляла:

— “Ой, козаки, ви бідні невольники, не лайте мене, не проклинайте! Во як буде наш пан турецький до мечеті від'їджати, то буде мені, дівці бранці, Марусі, попівні Богуславці, на руки ключі віддавати: То буду я до темниці приходжати, темницю відмикати, вас всіх, бідних невольників, на волю випускати.”

II.

То на святий празник, роковий день. Великденъ, став пан турецький до мечеті від'їджати, став дівці бранці Марусі, попівні Богуславці, на руки ключі віддавати, тоді дівка бранка, Маруся, попівна, Богуславка, добре дбає, — до темниці приходжає, темницю відмикас, всіх козаків, бідних невольників, на волю випускає, і словами промовляє:

— “Ой, козаки, ви бідні невольники! Кажу я вам, добре дбайте, в городи християнські утікайте; Тільки, прошу я вас, одного города Богуслава не минайте, мойому батьку й матері знати давайте: Та нехай мій батько добре дбає, гуртів, великих маєтків нехай не збуває, великих скарбів не збирає, та нехай мене, дівки бранки, Марусі, попівні Богуславки, з неволі не викупас, — бо вже я потурчилася, побусурменилась, для розкоші турецької, для лакомства нещасного!”

III.

Ой, визволи, Боже, нас всіх, бідних невольників, з тяжкої неволі, з вірі бусуменської на ясні зорі, на тихі води, у край веселій, у мир хрещений! Вислухай, Боже, у просьбах щиріх, у нещасливих молитвах нас, бідних невольників!

ма і пересвідчимось, що вона історично цілком правдива. Послухаймо, що оповідає один англієць, що в той час на свої очі бачив той жах невільницький, у якому перебували тоді невільники: “Найтяжчі роботи, накладені в Європі на злочинців, ніщо супроти того, що терпить багато чесних людей у цьому новому Єгипті. Невільників замикають кожного вечора, а ранком виводять їх на роботу жорстокі доглядачі, обсилючи їх побоями і прокляттями. Працюють ці нещасні найчастіше при будівлях, які ставить володар, інші — на стайннях коло коней або мелют на ручих млинах. Недолюдки - доглядачі карають невільників за найдрібніші провини, за найменшу неувагу. Вони бувають остильки нелюдяні, що не дають можливості нещасним бранцям з'їсти кусок хліба. А то вже потомлених на протязі дnia, ще тягнуть уночі з образливим криком на нову роботу. А найбільше протиприродне є те, що людей запрягають до возів разом із ослами та мулями. Цих нещасних рабів замикають напінч у підземні круглі і тісні темниці. Туди спускають їх по шнурковій драбині, яку потім витягають, а на отвір накладають залізну ляду. Не ліпша їх і іжа: їм не дають нічого крім футика чорного хліба з ячмінною мукою і трохи олив. Одяжено невільників є одяг із грубої шерсти із капішоном, і вона слугує за накидку, сорочку і штанни. Бувало й так, що володарі убивали християнських бранців сотнями і то або для забави, або вважали їх непотрібними.”

І можна собі уявити, чим була для цих заживо похованіх, за судженіх на вічну кару, якась маленька надія на свободу, надія повороту на рідну землю. Вічна дяка та вічна пам'ять тому чи тій, що спричинилися до такого визволення. Тому то постать Марусі Богуславки є незабутньою в пам'яті народний і в епічній традиції. Ця жіноча постать увійшла в український народний епос та в історію українського визволення на все життя української нації.

Л. БІЛЕЦЬКИЙ.

Не діждете кати мене живою взяти!

Все, що тут описано, — це правдива історія з життя українського підпілля на Волині - Поліссі в часах другої світової війни. Це лише одна невеличка частинка страшної але геройської української дійсності, уривок з діяльності і героїзму українського визвольного руху, затяжного бою з відвічним ворогом, за волю України. Це історія одного молодого життя, принесеного в жертву Україні.

“Не діждете, кати, не живою взяти!” — це останні слова молодої геройні, української націоналістки. Ім'я її — Люба Бахів.

Люба Бахів родилася в селі Жидичин коло Луцька. Батьки її селяни, свідомі українці, виховували Любу в українському дусі. Точна дата її народження невідома. Відомо, що тоді, як вмирала, не мала ще 17 років.

Люба всякими шляхами хотіла вступити до ОУН як член. Вона домагалася, щоб їй дали відповідальне завдання. Вона обіцяла, що завдання виконає повністю і покаже, що вона, молода, не гірша нічим від старших своїх товаришок.

Степовий — повітовий керівник ОУН, — звернув увагу на Любу. По довшій основній розмові з нею, він доручив їй піднайти в Рафалівці й околицях свідоміщих людей, приєднати до націоналістичної ідеї як прихильників і створити в Чортоприйщині підпольну сітку. Завдання може і за важке на вік Любі, але вона за нього взялась з такою енергією, як за ніщо в житті досі. Вона частенько їздила із школи до батьків до Рафалівки. Отже не була чужа в Чортоприйщині і її робота не могла впасти в очі большевикам. Маленька дівчинка, що крутилась по цілій околиці на велосипеді, яку всі знали, не звертала на себе уваги.

ОЛЕНА ТЕЛІГА

ПЛОМИННИЙ ДЕНЬ

День прозорий мерехтить, мов пломінь,
І душа моя горить сьогодні.

Хочу жити, аж життя не зломить,
Рватись в гору, чи летіть в безодню.

Хоч людей довкола так багато,
Та ніхто з них кроку не зупинить,
Якщо кинути в рухливий натовп,
Найгостріше слово — Україна.

І тому росте, росте прокляття!
Всі пориви запального квітня,
Не можливо в дійсність перелляти,
На землі байдужо - непривітній,

Хочу крикнути в далечінь без краю.
І когось на допомогу кликати,
Бо душа моя сьогодні грає,
І тікає на шляхи велики.

Хай мій клич зірветься у високість,
І, мов прapor в сонці, затріпоче,
Хай кружляє, мов невтомний сокіл,
І зриває рідних і охочих!

Все чекаю на гарячий подих. —
Геній людський, чи лише випадок —
Щоб застиглі і покірні води,
Забурлили водоспадом.

І коли закрутить непогода,
І мене підхопить мов піщину,
Хай несуть мене бурхливі води,
Від пориву до самого чину.

З початку Степовий не мав надзвичайно великого довір'я до Люби. Її давались всякі дрібні завдання, але вона з усього вив'язувалася якнайкраще. Тим вона з'єднала собі довір'я місцевого проводу ОУН і зокрема Степового, що керував місцевою роботою.

Люба дісталася була наказ порозвозити летючки по селах довкола станції Рафалівка. Вона мала наказ летючки передавати членам місцевих клітин організації.

Вона забрала вечором летючки, сіла на свій велосипед і поїхала. По дорозі передумала справу. Навіщо летючки передавати другим членам і їх втягати в небезпеку? От вона, переїжджаючи через всі села, ніччю, сама почала розкидувати летючки. Впродовж ночі виконала ціле завдання, нічого нікому не кажучи про те. Лише в останньому селі Храск підмітила її сільська соцівська міліція, яка пустилася за нею в погоню.

Погоня була нерівна. Тут слаба дівчина на велосипеді, а там міцні здорові хлопці також на машинах. Люба побачила, що тяжко втікати прямим шляхом. Вона покерувала велосипед в якусь бічуну вуличку, щоб зникнути з очей міліціонерам. А вони помітили її маневр. Люба заплуталася в якомусь городі в корчі. Кинула велосипед і пустилася біgom тікати, бо міліціонери

ось - ось за нею. В темряві ночі вона зникла. Околиця була її знайома. Вона пішком добралася до містечка Чортоприйськ на організаційну квартиру. Сім кілометрів ніччю пішком продиралася полями, лісками і болотами, але до ранку таки дійшла на призначене місце.

Чергового дня Степовий побачився з Любою. Вона йому сказала, що летючки розвезла і що все в порядку.

За кілька днів до Степового прийшли люди з запитом, що це за летючки з'явилися в районі, чи вони організаційні, чи ні. Степовий підтверджив, що летючки організаційні. Люди з місць, коли він їх запитав, чи вони їх розкидали, сказали, що вони тих летючок ніколи не бачили і ніхто з організації їх не розкидав.

Степовий викликав Любу. Почав її допитувати. Люба почервоніла і з природньою її усмішкою розказала, як то вона вирішила розкинути летючки сама, щоб не втягати з небезпеку інших людей. Розказала і про те, як вона тікала від погоні міліціонерів і як втратила велосипед. Щирість Любі, її самопосвята і бажання не втягати інших людей в небезпеку прямо його розбріли. Він побачив, що з тією дівчиною можна доказувати чудес і що вона завжди і всюди вив'яжеться із завдання і не зрадить організації.

Большевики слідкували за Любою. Вони дійшли до переконання, що Любі тісно пов'язана з українським підпіллям, що вона націоналістка.

При кінці вересня Любі заарештувало НКВД. Тримали її довший час у тюрмі і допитували. Вони знали, що Любі знає тайні криївки націоналістів. Ім було відомо, що провідник Луччини був перекинений на працю до Чортівщини, що його прибране прізвище було Степовий і що він має зв'язок з Любою. Вони знали, що в хаті батька Любі мають нездовго відбутися, або вже навіть відбулися, тайні сходини керівних людей ОУН і зокрема знали про те, що в Суховолі мають відбутися сходини чотирьох керівників ОУН.

Її дуже мучили в НКВД. З початку приговорювали:

— Ти молода і гарна, — говорили вони.
— Тобі всміхається гарне життя. Як скажеш нам усе, то будеш жити, а коли ні, то будеш в тюрмі доти сидіти, аж зігнiesh. Яка тобі з того користь? Ми не вороги українців, ми народові добра бажаємо, ми лише винищимо ворогів народу. Ми тих людей, за яких тебе розпитуємо, не хочемо знищити. Ми лише хочемо їх навести на правдивий шлях, щоб вони краще служили народові.

Після того стали Любі лякати. Страшили її смертю. Навіть розстріли її влаштовували. Казали їй приготуватись до смерті. Ставили лицем до стіни. Цокали замки рушниць, в пістолі вкладали набої, примірювались і стріляли. Вона думала, що дійсно її розстрілюють. Рада була, що не мучать фізично. Жаль їй було вмирати. В таких випадках життя все стає таким гарним. Вона чекала смерті від кулі. Півпритомна стояла під стіною, але по стрілах не відчувала болю, не падала.

Чула голоси енкаведистів. Старшина кричав на бійця, що той не вміє стріляти, що жаліє гарненьку Любі, може в неї залибився і тому подібне.

Після екзекуції брали її на допит. Стар-

шина казав, що добре сталося, що вона ще жива, може все ж таки вона зрозуміє безвідхилене положення і скаже, що треба. І допитували дальше.

Не давали Любі їсти, тримали її в темному льоху із щурами й у воді, підсилали до неї гарних з виду енкаведистів, які обіцяли на вітві свататись, вдавали залюблених, але її методи не давали висліду.

Її переслухували при рефлексторах цілыми годинами, мучили нестерпно, заставляли стояти на одному місці аж до повного вичерпання. Робили все, що може придумати садист.

Люба кріпко трималась. Одно лише три вожило її весь час: видергати, нічого не зрадити, розказати своїм, остерегти їх перед небезпекою.

Енкаведисти, побачивши, що Любі не признається, почали її намовляти, щоб вона слідкувала за підпільніками і доносila все про їх рухи НКВД. Коли Любі вийшла на волю, розказала про все Степовому. Щоб оминути дальших клопотів із енкаведистами, Любі пішла у підпілля. Разом із іншими підпільніками переховувалася по землянках у лісах. Коли там заходила небезпека, міняла місце, перескочуючись у клунях тих господарів, які ставилися прихильно до підпільніків-націоналістів. Одного разу, коли Любі разом із своєю приятелькою Ганею і двома підпільніками Пасічником і Петруком перебували в клуні, їх оточили енкаведисти із Луцька.

Підпільні помітили оточення, але запізно. Виходу не було. Треба було битись. Живі не хотіли піддатись. Енкаведисти підійшли до клуні і візвали оточених, щоб вийшли. У відповідь на це вилетіла граната, розірвалася і два енкаведисти лягли на місці трупом.

Почався нерівний бій, який тривав 4 години, від 8 ранку до 12 вполуднє. Енкаведисти побачили, що тяжко буде взяти націоналістів. Вони вже і жертви мали великі, а оточені все відстрілювались, хоч енкаведисти безпереривно сипали кулями. Нарешті клуня загорілася.

Прийшов кінець. Як умирати, то не даром! Треба пробувати все.

Ганя ранена. Ще відстрілюється і стікає кров'ю. Смерть близько, це вона знає.

Люба на всі боки відстрілюється. Гранати кінчаються. Набоїв також обмаль. Кулі енкаведистів прошивають клуню на всі боки, клуня горить, дим душить, горяч нестерпна.

Петрук вискочив із клуні і дістався до хати. Почав відстрілюватись через вікна. Він відвернув увагу енкаведистів від клуні. Пасічник вискочив на подвір'я і заляг за копою дров та звідти відстрілювався.

Енкаведисти звернули увагу на Петрука у вікні хати. Пасічник використав момент і скочив дальше за хлів. Там стояв захований ен-

(Продовження на ст. 22)

13 липня. Соняшний, сіруватий ранок. Krakiv'ski вулиці роблять багато куряви. Рано йду "на Зелену". Там вже повно народу, приїхали генерали й полковники з Варшави. Всім ніколи. Ольжич сильно занятий, але маю з ним умовлене побачення. О десятій зустрічаємося у бароковому сальончику. Він має втомлений вигляд. Спітав, чи "ідемо". Так. Олена також? Також. Чи з нами їде д-р Є.? Ще не відомо. Хай іде з вами. У Ярославі маємо зголоситись на одну адресу, і там допоможуть нам перейти через Сян. До побачення. Стискаємо руки і маємо розійтись,

Це вже понеділок 14 липня. Не треба нікого будити. Здається, і вони так само, як і я, "спали". Ми вже на ногах, Михало (чоловік Олени Теліги) готує чай, пакуємо готові канапки на дорогу. Ще рано снідати, у вікні ще сіро, в кімнаті світиться. Олена радісно вітається зо мною. Вона нічого не каже словом, але дуже багато говорять її очі, уста, чоло. Вона зовсім свіжа і розчервоніла. Помітне піднесення. Вона одягнута у легку смугасту блюзку, спортивну сіру сукню, нові черевики з короткими шкарпетками і солом'яний капелюшок "на всякий випадок", бо брати його на голову, вона не збирається. Має легкий плащик — і це все. Несті має тільки легку, ручну, червону торбину.

Пів на четверту виришаємо. Михайло пропонує вшанувати старий козацький звичай сідання. Сідаємо навантажені. Навантажений, власне, я, бо все майно Олени має в своєму посіданні Михайло. А пізніше це маю перебрати я. Сидимо і посміхаємося. Всі ми по-своєму захоплені. Пан Михайло дещо непокоїтись, що пускає в таку дивну дорогу свою кохану дружину, але він вдово-лений, що ми йдемо вдвох. Олена майже сяюча. Вона вже рветься йти...

— Ну, Оленочко! Будьмо! — каже Михайло. — Побачимось... у Києві! — його уста помітно затримали. Я стояв і дивився на місто.

них. Мені було весело, я думав веселе, я мав безліч надій. З Михайлом за козацьким звичаєм поцілувались тричі і потиснули міцно руки.

— Побачимось у Києві!

— Побачимось у Києві!

Потяг рушив, Олена і я з вікна вітаємо Михайла, що поволі віддаляється від нас. Вітаємо його, поки була можливість, але ось потяг поволі загнув дугу, і Михайло зістався.

Ми подаємо одне одному руки, міцно потискаємо їх і поглядом без слів кажемо:

— Отже додому! — Входимо до переділу і займаємо наші місця біля вікна. Потяг проходить через Вислу. Прощай Krakiv! Не хотілось б більше вертатись до тебе так, як ми є, — вигнанцями.

Який це ранок! Скілки бав! Як сковито блищить роса. Долинами тонкими верствами стелиться білий туман. Яскраве, червоне сонце одразу залило слявом наш переділ. Я вказую на сонце і кажу:

— Може це воно для нас так сходить?

— Так, — каже Олена, дивиться і не надивиться на прекрасний схід, де горить це вічне світло. Ясні сірувато-півні очі її сміються. Гарний, трохи задертий носик насторожений. Чудове з бронзовим відливом волосся переливно горить під сонцем.

А сонце рве та рве і горить, мов смолоскип. Стас душно, і ми звільнємо себе від зайного одягу. Розтelaються зелені, буйні поля, зелені луки, гаї, ліси жовтої соснини. Потяг зупиняється рідко. Перша від Krakova зупинка — Божня. Летимо назустріч Tarнові.

О десятій тридцять в Ярославі. Це була одна мить. Невже ми приїхали? Я вже знав Ярослав. Недавно мав тут відчit і маю тут чимало знайомих. Входимо на третмілі. Я стояв і дивився на місто.

"Перейдемо убрід

22 червня 1941 р. німці проголомили залізну заслону. Большини втікали з української землі, які натворили стільки лиха. Хоч відповідальні мужі українського націоналістичного руху були впovні свідомі, які пляни щодо України мають німці, все ж таки члени ОУН масово повертали з еміграції на рідні землі. Іхне завдання було гоїти побольшевицькі рани, влити в український народ нову силу й нове

Сонце! Все під знаком сонця. Мої прекрасні новенькі Krakiv'sкі чоботи не зовсім до нього підходять. Чорні міцні подорожні штани також. Починає дошкуляти непроспана ніч, але нерви тримаються міцно, ноги ступають байдьро. Олена побіч — наструнчена, елегантна і розсміяна.

На мешкані нас чекає вечір, довгі розмови і, нарешті, так дуже й дуже потрібний нам сон.

15 липня. Повно сонця. Встасмо о восьмій. Снідаємо вже нормально. Довідусмося, що все ще нема можливості переходу через Сян. Входимо на город і безліч разів фотографуємося разом з нашими господарями. Нам хочеться йти далі. Чекаємо поки не сповістять, що це можливе. Обідаємо добре, весело, сито. Взагалі наш настрай, не дивлячись на все, піdnіssя. Чуємо себе вже одною ногою у себе. Ще тільки цей символ Сян.

По обіді нас повідомлено, що переходити Сян біля Ярослава неможливо. Збільшено сторожу, а до всього тут глибока річка. Десять там у горах випав дощ, і вода ще більше піdnіssя. Радять нам іхати до села Сосниці, там є знайомий священик, що нам поможет.

Їдемо до Сосниці. Потяг іде в тому напрямку біля першої по обіді. Не чекаємо ані хвилини, лишаємо наших міліх гостителів і маршуємо. Я із своїм наплечником, Олена з торбиною. Сідаємо на потяг, ідемо прекрасними полями. Пшениця вже вкривається

Бурхливи води"

Олена Теліга: "Поворот", 1936.

завзяття, поглибити визвольну боротьбу. Одною з перших поверталася на Батьківщину членка ОУН поетка Олена Теліга, яка вже 12 липня 1941 р. вирушила з чужини в напрямі кордону. Ми друкуємо уривки споминів письменника Уласа Самчука про його перехід, спільній з Оленою Телігою, через кордон, що, хоч і повалений німцями, і далі так само різко відділяв українських вітнанців від Рідного Краю.

тією бронзовістю, що заповідає жнива. Спека триває і можна чекати злив. Особовий скромний потяжок старанно пробивається поміж пшеницями в напрямку Перемишаля і там кінчачеться. Далі потяги не йдуть.

Година часу, і ми в Сосниці. До села три кілометри. Йдемо вузькою стежкою, потім польовою глибокою дорогою попід вербами. Справа й зліва пшеници. Ще раз "в стелу під вербою", і на цей раз беру Олену на знимку. Велике бажання затягнити і затримати в пам'яті кожний мент, кожний порух думки. Всі живі і мертві істоти й предмети хвильують уяву. Насторожено й піднесено буде уява, чується зв'язок між ми-нулим і майбутнім. Ці власне менти пройдуть через віки, бо якраз вони зумовлюють те, що є в ці виняткові дні.

У Сосниці халепа. Потрапляємо в руки прикордонній сторожі. На щастя, ми спокійні. Ми йдемо ось до священика. Це наші знайомі. Самі ми ось з Krakova. Прошу. Наші документи в порядку.

Граничарі (а це було біля іх мешкання) виявляють скепсис. Хто власне зна. Очі старанно шукають у наших документах чогось, що помогло б не нам, а їм, але дарма. Все в порядку. — Явось! Біте шен! — Дають нам документи, — і ми незалежно ступаємо до священичого дому.

Нас приймають гостинно. Деякі з наших книжок побували вже тут перед нами, і тому нам легше знайомитись.

Вечеряємо великим галасливим товариством. Сміх Олени звучить без перерви. Гасова лампа горить перед столом. Теплий вечір дихає на нас з відчинених на балькон дверей.

Нарешті відпочинок. Олену скопили під руки панночки і запроторили її у хащавину будинку. Мені зробили постіль у ідальні. З заходу насунула густа чорна хмара, подуло вітром, загриміло. Незабаром полив шпаркий дощ. По деревах, по квітах до самого ранку гарювали химерні переливи дощу та блискавок. Але я вже втратив можливість чути і бачити. Сон — густий та твердий забрав мене під свою владу, а я і не думав йому перечити.

16 липня. Дуже раненько на "фарі" розпочався рух. Входять, виходять, хляпають двері. Не хочеться вставати, але час біжить, колесо історії крутиться, треба бігти за ним. Встаю. Милюсь у квітнику. Дощ допоміг мені водою. Милюся ґрунтовно, як це роблять в природі, і витираюсь міцно волохатим рушником. На ганку зустрічаю усміхнену Олену. — Чудово! А скільки ми наспіялися! Боже!

О. декан робить підготовку нашого переходу. Хмари розійшлися. Знову виглянуло сонце. Я прошу всіх на ганок і роблю знимки. Хочеться затримати все це в пам'яті. Пишемо останні листи з цього боку. Олена пам'ятає за свого Михайлика.

Зараз по обіді приходить селянка з малою дівчинкою і забирає наші речі в рядно. Прощаємося. Всі нас проводять до воріт. Селянка з малою дівчинкою і великим клунком на плечах іде до річки прати білизну. Нас проводить панна Рудавська. Йдемо у трійку весело, гамірно. Садом, лугом, біля поля з пшеницею, біля розквітлих маків. Над річкою гай, все зелена стежка гущавинкою. Все нижче і нижче сходимо,

повертаємося, робимо закруті і... Сян! Е! Жінка з нашими речами стоять над річкою і киває нам переходити. Діємо скоро і важко. Небезпека велика. Хто зна, що хоронять в собі ті кущі, хоча сказали, що сторожа пішла на обід. Швидко прощаємося з милою панною, Олена цілується з нею. Біжимо до жінки, миттю роздягаємося. У нас все приготоване. Ми сквильовані і видаеться, що робимо все не так.

Роздягнені як до купання, входимо у воду. Я несу всі наші речі, Олена має тільки мої чоботи. Річка тут розлилася і не глибока. Я йду на перед і тримаю Олену за руку. Вода дещо вище колін. Ступаємо трохи поспіхом по гладеньких камінцях. Вода тече швидко. За нами на березі стоїть жінка, за кущами панночка. Вони нам кивають, що все гаразд.

Це все триває пару хвилин. Сквильовані виходимо на другий беріг і швидко біжимо далі траншею до якогось поламаного плоту і ховаемося у кущах. Тут нас не видно. Кидаємо речі на землю і вітасмося, як є, мов на Великден. Потім цілуємо рідну землю, робимо це без сорому, без страху, що нас побачать небажані очі. Ми вже говоримо вголос, хоча притишено. — Вітаю тебе, рідна! — виривається в мене в напрямку сходу і я потрясаю в небо рукою. Олена в екстазі. Вона зовсім тратиться і говорить в захопленні патетичні слова. Під нашими ногами Україна. За нами довге скитання. Перед нами... невідоме.

Швидко приводимо себе в порядок. За хвилину ми в бойовому настрої виходимо на зарослий густою, високою травою, пишний зелений луг. Сяну вже не видно. Ще не так давно тут проходила мертвa гранична смуга двох різних страшних розвойованих світів. Ступати по цій землі нормальним людям значило — смерть. Звідсіль почалась війна.

Йдемо по можливості далі від Сяну. Добрий, бадьорий настрій — тепло, свіжо і легко. По пояс трава. Навколо ні живої душі. Натрапляємо на низенький, загострений, майже невидимий з трави стовп. На ньому випечено серп, молот і напис: СССР.

Улас Самчук.

Дитячі карі

Часто доводиться чути нарікання батьків сприводу того, що в деяких українських школах учителі примінюють до дітей фізичні карі.

Знаємо, скільки уваги вихованні дітей присвячує весь цивілізований світ. А ХХ. століття навіть називають "століттям дитини". З "буком", як засобом виховання вдома і школі, давно вже покінчили всі культурні народи.

Цією важливою справою, займалися великі педагоги дошкільного й шкільного виховання і всі вони осудили фізичні карі, як середник виховання дитини.

Песталоцці — славний італійський дослідник дошкільного виховання, справу дитячих кар розв'язув в цей спосіб: Коли даній дитині вже нічого не промовить до переконання, коли вона своїм поведінням деморалізує інших дітей, тоді треба відділити її від інших, ізоляту.

Стверджено, що вже в кілька літніх дітей дуже розвинений суспільний інстинкт. Дитину тягне до гурту однолітків, а коли її від цього гурту відокремити вона стає нещасливою. Цю обставину використовують, замикаючи "шибеників" до карцеру, без обави, що ця кара принесе якунебудь шкоду дитині. Навпаки — це дозволить їй на самоті призадуматись над своїми вчинками. Тоді, як фізична кара притуплює умовий розвиток дітей, притуплює всяку амбіцію, інтелігенцію. Коли ж часто карати дітей, це входить згодом у призвичаення дитини і тоді їй не промовить до переконання ніякий інший аргумент, а лише "бук".

Окрім цього, биття розвиває в дітей ненависть до старших, сильніших істот. Дитина ніколи не полюбити цих батьків, які її б'ють. Вона буде боятися їх та глибоко в серці заховати ненависть до них.

Але вже каригідно — бити дітей у лиці. Досліджено напр., що коли вдарити собачку нагло по мордоці, вона тратить нюх і служ. Така сама фізична реакція, а ще й до того моральна, настає у дітей.

Рухливість і живучість дитини — це її природа і за те карати не годиться. Коли дитина занадто спокійна, треба підозрівати, що вона не вповні нормальна, фізично або умово нерозвинена, хвора. Треба тільки вміло використати рухливість дитини для її добра. Зайніття у школі, садку чи дома повести в цей спосіб, щоб дати дітям можливість частого руху і тішитися тим, що дитина бавиться, бо як дитина тепер бавиться, так колись вона буде працювати.

В іграх та забавах на свіжому повітрі дати дітям змогу вилляти надмір енергії. Тим формується душа дитини, бо недаром славна вихователька Монтесорі цілу свою систему виховання в дошкіллі побудувала на засадах гри та забави.

Цей надмір енергії у дітей та у молоді,

який так дуже потрібний до фізичного їх розвитку, — порівнюють до розбурханої ріки. Вона робить великі шкоди. Коли ж побудувати їй запори та гати, — вона стає корисним чинником для суспільства. Ці запори та гати у житті молоді — це забави, ігри, різні роди спорту, які є середником фізичного та умового розвитку людини в повному розумінні цього слова. Існе хтось сказав: Ми перестаємо бавитися не тому, що старіємося, але старіємося, бо перестаємо бавитися.

Колись в Західній Україні кинено гасло: "Спорт у маси", з метою припинити деколи навіть криваві бійки, які мали місце серед селянської молоді. За деякий час ініціатори цього спасеного задуму та цілий український загал втіщалися зміною образу села. Копаний, киданий м'яч та інші роди спорту ушляхочили молодь та припинили всякі розплати на ножі.

Обсервуючи дітей, помітимо, у хлопчиків передовсім, цей вроджений бойовий інстинкт. Хто з нас не бачив двох хлопчиків в бою, немов двох когутиків, зчеплених разом! Спочатку жартом, потім змагаючи раз за раз завзятіше, часто-густо треба інтервенції старших.

Це врожена риса характеру хлопчиків. Нераз почуємо: "Якщо ваш синок ще не вибив вікна, вдягніть на нього дівочі штанці з кружею". Значить він не є хлопцем, він не є самим собою.

Непогамовані батьки чи вихователі часто роблять великі шкоди дітям і собі.

Пригадую собі один жахливий випадок в моїй місцевості, який потряс цілою околицею. Батько у приступі гніву відрубав своєму синкові руку за те, що син спалив тільки що принесені та без догляду залишені гроши за продаж двох коров. Сам батько з жалю та розпуки — повісився.

Діти, залишені без догляду, можуть наробити багато нещастя. Передовсім, в перших кількох роках життя, коли дитина пізнає світ, своє оточення, тоді вона керується руйнищчим нахилом. Вона цікавиться цяцькою, як забавкою, їй хочеться пізнати, як і з чого ця іграшка зроблена. Тому безжалісно розпорює ножем ведмедика, чи псує нераз дуже складний механізм автотачки.

Ми часто бачимо у дітей цей нахил і наслоду у самого процесі руйнування. Дитина буде з кубіків, карт чи піску вежу тільки на те, щоб потім її знищити. Тим більше вона радіє, чим більше наробить тріскоту та шуму. І вона задоволена, що якраз вона була спричинником цього.

Про виховне значення ігор та забав багато писалося і пишеться. Сьогодні, коли світ присвячує так багато часу і труду справі виховання дітей, і коли це виховання починається в заранні її віку (а навіть впливається на неї, коли вона ще не прийшла на світ), ми також мусимо виховувати своїх дітей всякими шляхотними методами у повній згоді з осягами у цій ділянці світових педагогічних наук.

ВЕСНЯНИЙ ПРОМІНЬ

ДЛЯ НАШИХ ДІТЕЙ

Зайчик

У далеких, зелених горах Карпатах, поміж густими та старими смереками, була маленька полянка. А на цій полянці стояла одним - одна маленька ялиночка. А під ялинкою жив - проживав маленький зайчик. Ялинка росла, і зайчик ріс. Ялинка шуміла своїми зеленими шпильочками-гілячками, колисала на них пташків, а зайчик стрибав по полянці, гриз стебельця травички, а часом заганявся аж на край ліса, щоб посмакувати бараболиння із поля старої Іванихи. Але все знов прибігав до ялинки, щоб поміж її корінням спочити по всіх трудах.

І так минали дні за днями. Ясне сонечко світило, ялинка красувалася своїми сочистими гілячками, а зайчик так скакав, так стриг вушками, так передирався із веселими білками, що нераз аж старі, поважні смереки заходилися від сміху.

Та ось часи стали змінятися. Сонечко вже не так ясно світило, травичка почала сохнути, Іваниха викопала всю бараболю із поля; а на дворі ставало зимніше. А від того і зайчик посумнів, і ялинка зажурилася. Та тут щодня — то зимніше, аж нарешті одного ранку будиться зайчик — ні живий, ні мертвий від холоду, дивиться, що це? — вся земля біла, на його ялиночці висять великі білі клапті, тай він сам, мов білим кожушком прикритий. Але цей кожушок не гріє, а зимний такий, що й сказати страшно! Питається зайчик яличочки, що воно таке? Та й вона ще не дивного на світі живе, звідкіля ж їй знати? Питає білочок, і вони не знають. Питає старих смерек, а ті кажуть: "Нічого тут дивного, це зайчику, зима настала! А це біле, що бачиш довкруги, це сніг."

— А коли ж знов буде тепло, коли знов буде травичка та бараболиння, коли цей поганий сніг зникне?

— Чекай, зайчику, — сказали, — прийде час, що весною зветься, тоді і сніг зникне!

— А далеко ще до весни?

— О - го - го... — захитали старі смереки своїми верховіттями. — Ще дуже далеко!

І так минали дні за днями, щораз то сумніші. Зайчик хухав у лапки та розтирав змерзлі ушка, а ялинка плакала кришталевими слізами, які так і застигали на її замерзлих гілячках.

Та ось одного разу побіг зайчик трохи дальше, аж під село, може там хоч який качан капусти на полі знайдеться... Та нічого і не знайшов. Сумний вертається на свою полянку, щоб подроздії своїй вірній ялиночці пожалітися, коли глип, — що це? І полянка ця сама, і старі смереки — ці самі, тільки ж його ялиночки вже не має! Кругом лиши обламані гілячки, а з землі лиш маленький пеньочок виглядає. Припав зайчик до пеньочка, ревними слізами ридає, та питає старих смерек, що це за лихो з ялинкою скойлося?

— Ой - ой - ой — запчуяли смереки.

— Прийшли якось люди до ліса, зрубали твою ялиночку, на сани взяли та повезли кудись. Ось це лиши сліди за їх санями вітер замів...

І ще гірше стало маленькому зайчикові. І ще зимніше, і їжі немає, і навіть нема кому пожалітися, нема до кого пригорнутися! Сидить він сумний - сумнінський біля зрубаного пенька, та поплакує зтиха. Коли глип, — якесь світло засіяло в лісі. Зрадів зайчик, думає: може це вже весна настає? Та ні. Це тільки злетіли з сірого, захмареного неба два янголи. У стрічках, у плахтах, в доброму намисті. А в руках у них — великі мітли, із ясної веселки пов'язані. Злетіли на землю та почали своїми мітлами розмітати сніг із лісових сте-

жок. Замітають вони, коли глип, в одного із під мітлі зайчик вистрибнув — а то вони його й не помітили, і трохи разом зі снігом не замели. І став зайчик нарікати перед ними на свою долю, що й зимно йому, і їсти нічого, і ялинку йому люди забрали. Послухали янголи, тай кажуть: — Гляди ж зайчику! Още ми дорогу промітаємо, щоб тудою наші саночки із дарунками в село завезти, та щоб ці дарунки чемним діточкам під ялинку покласти. Ми візьмемо тебе з собою, може ти там, у людей, і свою ялиночку знайдеш. “Аж підскочив із радості зайчик, аж в лабки за-плескав! “Беріть мене, каже, зі собою!”

Та ось і надійшли інші янголи, що чемним дітям на Різдво даруночки на санках везли. Сховали вони зайчика на санки, поміж бублики та горішки, тай поїха-

ли. Не знав навіть зайчик, чи довго він їхав. Аж чує, виймають його янголи із санок, а це якась кімната і тепла і ясна. Малі діточки перед янголами навколошки стоять, а за ними — глянь! — та це ж його ялинка! Прибрана така, із свічечками, із цяцьками, ще краща, як у лісі була! Стрибнув зайчик із рук янгола, та до своєї ялинки, став її лапками обійтися, пестити, а вона йому зеленими гилячками-шипильочками привіт прошуміла. А як янголи, залишивши свої дарунки, пішли із хати, то діти миттю кинулися до зайчика. І годували його, і пестили, а опісля коробку маленьку пухом вистелили, та поклали туди зайчика спати, під ялинку. Там зайчик і заснув, такий щасливий, та-кий радий!

Леся Храплива

Е. СТАХОВА

Біля телефону

ОЛЯ :

ЧИ ТАМ ГАЛЯ? ОЛЯ ТУТ,
ОЛЯ ТУТ ГУКАЄ.
ЗАВТРА В ГОСТИ НЕ ПРИЙДУ,
БО ЧАСУ НЕ МАЮ.

ГАЛЯ :

ОЛЮ, СЛОВА НЕ МІНЯЙ
ЩОДНЯ, ЩОГОДИНИ,
ЗАВТРА В МЕНЕ СВЯТО, — ЗНАЙ
МОЇ — УРОДИНИ!

ОЛЯ :

НУ, НЕ МУДРА, ГАЛЮ, ТИ,
КОЛИ ТИ ГАДАЛА,
ЩО Я МОЖУ НЕ ПРИЙТИ.
Я ЛІШ ЖАРТУВАЛА.

ГАЛЯ :

Я ТОБІ ЦЕЙ ЖАРТ, ЦЕЙ ГРІХ
НИНІ ЩЕ ПРОЩАЮ.
АЛЕ ЗНАЙ, Я РАЗ НА РІК
СВЯТО ЦЕ СПРАВЛЯЮ.

ОЛЯ :

А ЧИ БУДУТЬ ГОСТИ В ВАС —
ІРОЧКА СВАВІЛЬНА,
МУДРІ ГАЛЯ ТА ІВАСЬ,
ЛЮБКА БОГОМІЛЬНА?

ГАЛЯ :

ПРИЙДУТЬ ПЕВНО ВСІ ВОНИ,
ЩЕ Й БОГДАН СМІХУНЧIK,
БРАТ Й СЕСТРА РЕГОТУНИ
І СТЕПАН ПУСТУНЧIK.

ПРИНЕСУТЬ ВОНИ ДЛЯ НАС
РАДОЩІ І ВТІХУ,
ШАПКУ НЕВІДИМКУ, ПЛАЩ,
ДЕСЯТЬ МІХІВ СМІХУ.

А Я МАЮ ГРУ ТАКУ,
ЩО, ЯК ХТО ПРОГРАЄ,
ДОВГІ ВУХА ДІСТАЄ, —
ТАКУ КАРУ МАЄ!

ОЛЯ :

НУ Й СМІШНА БО ГРА ТВОЯ,
Я ЗО СМІХУ ЗГИНУ.
ПРИЙДУ ПЕВНО, ГРАТИМЕМОСЬ
ЗАВТРА ЦІЛУ ДНИНУ!

Ялинчине волосся

Хочу Вам розказати незвичайну подію, яка сталася одного разу перед самим Святым Вечором.

Ялинка вже стояла в кутку кімнати, вбрана в найкращі прикраси. Срібні горішки, дзвіночки й всякі інші ціцьки гойдалися на її пишних зелених гілках. Двері в кімнату були замкнені, щоб діти не вздріли ялинки передчасно. Та все ж таки більшість мешканців дому вже її бачила. Малий котик, песик і канарок зацікавлено оглядали деревце. Навіть сіренка хатня мишка, яка все так бойтися котика, найшла хвилинку, коли нікого не було в кімнаті, й обігла декілька разів ялинку.

Окрім дітей ще був хтось, хто не бачив різдвяного деревця. Це були маленькі, сіренкі павучки.

Як знаєте, павуки живуть по теплих і затишних кутках кімнат та по темних пивницях. І вони з неменшим зацікавленням чекали хвилин, коли побачать ялинку.

Але уявіть собі, перед самим Різдвом почалося загальне чищення і миття в домі. Господиня взялася замітати, витирати порохи, витріпувати килими та шурувати підлоги. Вона хотіла, щоб на свята все було чисте і ясне. Її мітла залазила в найдальші кутки хати, ну, і звичайно, павукам треба було втікати. І так по закінченій порядків ані один павучок не залишився у хаті. Як же ж вони могли побачити ялинку? А вони люблять все бачити і все знати. І тому вони були дуже нещасливі.

Аж нарешті вирішили піти до Ісусика й розказати Йому про всю кривду.

— Всі - всі мають можливість бачити різдвяну ялинку, — казали вони, — тільки ми ні. Ми, що так любимо красу й чистоту. Ми її не бачили і, мабуть, не побачимо ніколи.

Ісусикові зробилося жаль малих павучків і, коли нікого не було вдома, Він їх впустив у кімнату, де стояла ялинка.

Помаленьку злазилися павуки до великої просторії кімнати. Товсті мами - павуки, кремезні батьки - павуки та круглі, тонкі, грубі, більші й менші діти - павучки. Коли вже всі зійшлися, почали оглядати ялинку. Лазили то сюди то туди довкола деревця та все дивилися, дивилися й дивилися.

Ах, яке ж гарне це деревце! Розглянувши його здалека, павучки захотіли полізти на нього й доторкнутися кожної прикраси. Вони перескакували з гілки на гілку, вгору — вниз, поміж ціцьками. Від самої зірки на вершку аж по чорне горнятко, в якому ялинка стояла, все вони переглянули.

Коли вже на все докладно надивились, всюди побували, всього доторкнулись, зібрались і так тихенько як прийшли так і відійшли.

І ось вечером, перед Святою Вечерею, коли вже перша зірка ось - ось мала показатися на небі, в хату увійшов Ісусик, щоб поблагословити деревце.

Але, коли Він поглянув на ялинку, Він побачив, подумайте — лише — всю її залізну в сіре павутиння. Там, де павучки пролазили, оглядаючи ялинку, залишилися тонкі павутинки. А вони побували скрізь. Це виглядало дуже дивно.

Що ж мав Ісусик робити? Він зінав, що господиня дому не любить павутиння по стелях, по кутках кімнат, а що вже говорити про павутиння на ялинці! На самий різдвяний ялинці! Ні, це не мислим!

Малий Ісусик доторкнувся рукою до павутиння і воно перемінилося у золото і срібло.

І коли господар дому відчинив двері й засвітив у кімнаті, ялинка вся іскрилася та блистала дивовижним сяйвом.

Ось Вам і історія, як на ялинці опинилася золоті та срібні волоски.

За S. Cone Bryant переповіла Леся Б.

С. ЧЕРКАСЕНКО

ЗИМА І ВЕСНА

— Насуплю я брови, — говорить зима, —
І вітер з морозом повіс:
Усе скрізь загине — рятунку нема!
Під снігом замре, заніміє.

— А я засміюся, — весна одмовля, —
І сонце пекуче засяє:
Прокинуться луки, ліси і поля,
Усе зацвіте, заспіває.

Родина бобрів

(продовження).

— Річка прудка і глибока, — зауважив один з бобрів. — Ви добре знаєте, що ми не можемо будувати наших осель у такій воді.

Старий бобер скоро обернув голову, щоб побачити того, хто говорить.

— Я знаю, сказав він спокійно. Я там нераз бував. Цей бобер сказав правду. Ми не можемо поселитися в цій ріці, бо вона зашивидка й заглибока. Але на її правому березі, не дуже далеко, є малій потік. Ми підемо проти його течії. Там знайдемо їжу й багато дерев. Там ліси ще зелені. Так мені перед хвилиною сказала чапля.

Невже вони мусять відійти звідсі? Залишити свій дім? Довгохвостому стало сумно й тяжко на душі. Покинути своє озерце, свій ліс... Та він буде мати нову хату. Там десь далеко за річкою. Із свіжих дерев та гілля. І там буде жити родина бобрів так само, як і тут. Там будуть теж інші бобрики. Вони разом розмовлятимуть, бавитимуться і працюватимуть, як тут.

Вони ж і там будуть бобрами. Сильними, відважними. Це буде щось цікаве, — багато переживань, пригод...

Довгохвостий аж підскочив із захоплення.

— Отож я за тим, щоб іти до річки, — сказав старший бобер, придивляючись до бобрів. — Хто хоче, може йти зо мною.

— Ми підемо, правда, тату? — сказав Довгохвостий.

— Так, — відповів батько - бобер, — ми також підемо.

— Я піду й скажу мамі.

— Вона знає, — відповів батько. — Вона знає, що ми мусимо відійти. Ти їй не мусиш говорити.

— Але діти? — Довгохвостий враз пригадав своїх молодших братів і сестер.

— Що ми зробимо з ними? Вони теж підуть?

— Звичайно, — сказав батько, — вони теж підуть з нами.

— Але ми мусітимо йти дуже помалу, бо вони ще зовсім малі. А ти як хочеш, можеш мандрувати разом з іншими. Ми вас доженемо.

Довгохвостий з утіхи став бити хвостом об землю. Він сам, без батька й мами мандруватиме аж до річки. Тимчасом, старший бобер вже вибирався в дорогу.

— Ви напевно прийдете за нами? чи так? — запитав він батька Довгохвостого, обертаючись ще на ходу.

— Так, так. Ми підемо помаленьку, але ми прийдемо!

Довгохвостий не чекав вже довше. Поглянувши на озерце, на хатку з ріща, він поспіхом подався збирати своїх братів і сестер.

Переказала Леся.

(Далі буде).

ЛЕОНІД ГЛІБІВ

ВІЧНА ПОДРУГА

БАЧИТЬ — НЕ БАЧИТЬ,
ЧУТИ — НЕ ЧУС,
МОВЧКИ ГОВОРІТЬ,
ДОБРЕ МУДРУЄ.

ЧАСОМ ЗАХОЧЕ —
ПРАВДИ НАВЧАЄ;
ЧАСОМ ЖАРТУЄ,
ВСІХ ЗВЕСЕЛЯЄ
ЛЮБА РОЗМОВА.

БУДЕМО, ДІТИ,
З НЕЮ ДО ВІКУ
ЖИТИ — ДРУЖИТИ!
ХТО Ж ТО ТАКАЯ

В СВІТІ ЩАСЛИВА,
МУДРА, ПРАВДИВА
І ЖАРТІВЛІВА?
СТАНУ В ПРИГОДІ:
КНИЖКА ТА Й ГОДІ.

Перед нескінченим портретом

(Пам'яті Л. Українки)

Маляр Т. викінчував портрет Лесі Українки. Йому залишилося додати для повноти гармонії барв ще кілька мазків. До нього підійшли його доньки.

— Не сердишся, тату, що ми зайдли до твоєї студії у найвідповідальніший момент твоєї праці над портретом? — звернулася до маляра його старша донька.

— Ні, діти, саме тепер мені це не перешкаджася, я навіть хотів би пізнати вашу думку про мою працю.

— Хіба ти вже кінчив малювати? — запитала молодша донька.

— На це питання тяжко тобі відповісти. Можна закінчити літературний твір, музичний, архітектурний. Але малярський твір, та ще й портрет, такий безмежний у своїх можливостях кольориту, душевних проявів, виразу обличчя і очей, і... зрештою, власне портрет Лесі Українки потребує особливого духовного опрацювання.

— Чому? — майже в один голос запитали обидві доньки.

— Це ще тяжче питання, діти. Ви ж читали її твори; вас напевно не один раз хвилювали її постаті й ідеї. Не один раз ми дискутували, спиняючись над проблематикою в її поемах, зокрема таких, як "Давня Казка", "Одне слово", "Ізольда Білорука", а особливо в її незрівняних драматичних творах — "Одержима", "Руфін і Присцилла", "В пущі", "Касандра", "Оргія", "Кам'янний Господар". Хіба ж можливо в одному обличчі цієї великої жінки віддати барвами на полотні всю її складну творчу і глибоку душу?

— Але цього мало, — продовжував маляр, — Леся Українка — творець постаті жінки - героїні. Вона найглибше з усіх її сучасників і сучасниць відчувала потребу волі, власної держави, власного життя для свого народу...

— Це правда, — перебила менша донька, — але всі ті жінки, що їх Леся Українка виводить у своїх творах, чужинки: Міріям — жидівка, Присцилла — римлянка, Касандра — троянка, Анна й Долорес — еспанки; тільки мавка — постать українського народного вірування, але і її поетка взяла не з реальної дійсності, але вифантазувала.

— Так, доню. Але ж усі ті жінки змагались за свою національну й особисту правду і вони є якраз великими прикладами для наших жінок, так само служити своєму народові і своїй правді. Леся Українка хотіла підкреслити, що найбільша любов — це навіть умерти за народ свій, як умерли Міріям, Присцилла, Касандра й інші. Тому я і кажу

вам, що створити портрет Лесі Українки, не фотографію фізичної істоти, але портрет складної і глибокої душі, якою була Леся, не під силу навіть мистецтву - генієві.

— Тепер я розумію, чому ти малюєш Лесю Українку безтурботною дівчинкою з віночком синіх волосків в її соняшнім волоссі, серед поля і квітів, — промовила менша донька. — Ця дівчинка щойно йде в життя, весела, ніби дитина. Вона навіть не підозріває, що їй судилося переживати, як українські поетці, в тому страшному поході, щоб стати оборонцем бездержавного, поневоленого й улюбленого українського народу.

— Але я інакше думаю, — промовила старша донька. — Ти змалював Лесю Українку дівчинкою у народному строю серед повені сонця, зелені і квітів, щоб кожний відчув, що Леся Українка, хоч і не була селянською дитиною, але ціле своє дитинство провела на селі серед народу, серед його природи, вірувань і звичаїв, традиції, пісень, легенд, казок. І, перебуваючи в такому багатому середовищі, Леся Українка могла збагатитись на велику мистецьку силу й зачерпнути міць, щоб вийти на боротьбу за народ свій і його права. Так, тату?

— Ви обидві по своєму маєте рацію, — відповів батько. — Обидві ваші інтерпретації гарні. Вони мені приємні не тому, що це була й моя думка, коли я малював образ. Але приємні своєю відмінністю. Бо я сам не так думав... Зверніть увагу на очі портрету. Вони вдивляються в безконечну даліну українського світу. Все ж та безконечність їх не лякає. Дитина йде, бо світ її затягає. Але що вона знайде? На те перед нею велика майбутність... В ній ще нема того завзяття невгнутого борця, що буде "проти надії сподіватись", що буде у всіх твердих життєвих обставинах горіти і спалюватись у своїй любові для України. Вона ще не Леся Українка, геніяльна поетка, — але вона вже палка, молода українка, замріяна про те, щоб жити для других, окрилена народною мудрістю. Вона носить в собі зародки тих глибоких і багатогранних постатей жінок - героїнь, про яких вона черпала знання в чужинній літературі і яких вона використає для справи свого народу. Для неї і жидівка, і римлянка, і еспанка, і кожна героїчна жінка, буде лише засобом для того, щоб формувати і доповнювати українську героїню. Бо Україна потребує і Міріям, що твердо вірить в Месію, і мученицю Присциллю, і пророцицю Кассандру, і вірну в любові Долорес, і високу духом Донну Анну. І власне такою повнокров-



ТРАПЕЗА ДУХА

З приводу Крайової Конференції УНО у Вінниці віштовано 30 грудня 1950 р. виставку народного мистецтва. Треба признати, що думка ініціаторів отримати виставку з бенкетом була щаслива. На переді зали розміщено двайливими руками членок ОУК експонати, що стали атракцією цього присмінного вечора. Президіальний стіл, що за ним засіли члени екзекутиви УНО, делегати та визначні гості, між ними й манітобський посол до парламенту — англієць п. Ф. Честер, — відділювали виставку від решти зали.

Наприкінці бенкету, його господар п. Е. Василишин згадав про виставку, віштовану Організацією Українок Канади, попрохав її оглянути та подав до відома склад жюрі для переведення конкурсу на три найкращі вишивки.

Після слухових вражень, бо під час бенкету

ПЕРЕД НЕСКІНЧЕНИМ ПОРТРЕТОМ

(Закінчення із ст. 19)

ною молодою українкою, яка вже в собі винощує і вилекує риси характерів тих жінок-героїнь з майбутніх її творів, часто суперечних, але обійнятих до купи в особі Лесі, власне такою я хотів намалювати Лесю Українку.

Батько й доњки дивились на портрет. Їхні очі гляділи в безконечну далину українського світу. До болю виразно вони відчували тисячелітні змагання нації за свою правду. І майже несвідомо у меншої доњки вірвалися шепотом слова Лесі Українки із "Грішниці":

Невже ти будеш осторонь сидіти
І споглядатъ, як ллеться братня кров?
Ні, сором це терпіти. Наша смерть
Научить інших, як треба жити...

— Так, мої діти, в цих словах захована величезна сила... — в тон доњки промовив маляр. І раптом підніс голову, наче стряс із себе той серпанок суму. — А тепер до праці. Але коли ви, мої любі інтерпретаторки, у своїх тлумаченнях і розійшлися, розуміючи мій задум навіть протилежно, то це мене тільки задовольняє. Я радий, що мій образ може спричинитися до так відмінного роздумування. В цій різноманітності суть творчого мистецтва. Тому, думаю, що вже нічого не треба додавати до образу Лесі Українки.

співав хор МУН, — було мило перейти на зорові враження. Українське народне мистецтво є виразником нашої культурної традиції, це спадщина цілих століть, головно найбільш посиленої під мистецьким оглядом Козацької Доби. Воно збереглось у цілій своїй красі та блеску головно під селянською стріхою. Завдяки вродженому тактові нашого селянства, що строго придержувалося того "що годиться" — не викривлено краси нашого народного мистецтва чужими впливами. Народний орнамент вростає у наше життя органічно, зливається з його формою, і так само як мотиви української народної пісні, переливається крізь усі закутини нашої землі. Залежно від того, як розвивались окремі частини нашого краю, жевріли краски мистецького мережива, чи темнішали якимось невисказаним сùмом, чи горіли пестротою барв, — задержуючи однак завжди первісний корінь, з якого вони вийшли. Дійсно, здавалось би, що між густим гуцульським взором і ніжно зарисованим полтавським мотивом немає з'язку, але все ж таки він є!

Вистава вишивок викликала велике зацікавлення. Ось до членів жюрі зверталися із запитами — проф. Павличенко, представник "Фрі Прес" п. Грушка, п-во Тарновецькі, п. І. Дячун, делегатка з Монреалу, д-р Тисяк з Торонта. Нова голова ЦУ ОУК п. О. Стебницька турбувалася всім.

Експонати були розставлені після регіонального походження. Гуцульські килими, ліжники-ворохачі, скатерті, подушки, рушники, сорочки та блюзки — втішали очі райдужними кольорами. До пересади витончені орнаменти — веселі полтавські, темні борщівські, наддністрянські, яворівські та буковинські. Є й Закарпаття. По середині стола приміщені писанки.

Мистецьке обрамування та естетичне розложение експонатів свідчило про незвичайну працьовитість української жінки. Чужинцеві все це казало призадуматись над тим, що нарід, який має такий фольклор й такі естетичні почування у народніх масах — має напевно й усталений культурний дорібок на всіх ланках творення та заслуговує на повне признання.

Жюрі в особах п. І. Носик, п. А. Василишин і п. М. Юзик визнало за найкращі слідуючі три вишивки:

1. Комплект скатертина і 3 серветки, низинка, дарунок Відділу ОУК у Вінниці Центральній Управі ОУК. Вишила п. А. Басс.

2. Подушка, яворівка, дарунок Відділу ОУК у Віндзор Центральній Управі ОУК.

3. Скатертина, низинка, власність Відділу ОУК у Содбuri. Вишила п. Ярослава Зубаль.

ІНА.

АНАСТАЗІЯ ПАВЛИЧЕНКО

(Закінчення із ст. 8)

кою Союзу Українок. В тому часі існує при Українській Стрілецькій Громаді жіноче товариство ім. О. Басараб. А. Павличенко стає в ряди тієї організації. А коли товариство ім. О. Басараб перетворюється в Організацію Українок Канади, п. Павличенко є одною з його основниць, і першою головою Центральної Управи. На тому пості вона, з однорічною перервою, стояла сім з половиною років. Крім праці в Центральній Управі п. Павличенко була активною членкою та кож і місцевого Відділу ОУК.

В тому часі ОУК нав'язала контакт з жіночими українськими організаціями в різних країнах Європи та із Зеленим Клином в Манджурії. Тоді основано також Український Золотий Хрест. Редаговано жіночу сторінку "Жіночий Світ" в "Новому Шляху". За старанням Центральної Управи О. Луговий написав дві драми "Ольга Басараб" та "Віра Бабенка". Їх видано коштом ОУК та розіслано по всіх Відділах, які використовували їх у своїх аматорських гуртках. Зібрано численну бібліотеку та засновано музей українських вишивок і різьб.

Коли ж Центральні Установи УНО і Братніх Організацій, перенесено до Вінніпегу, Анастазія Павличенко є увесь час в Центральній Управі ОУК, як заступниця голови, або член Провірної Комісії.

Крім посиленої праці в організації, Анастазія Павличенко виховала три доньки, дбаючи про те, щоб вони не підлягали асиміляційним впливам. Вона навчила їх вишивати та по мистецьки танцювати національні танки. Її найстарша доня Люся, учениця 12 класів, часто виступає перед неукраїнською публікою. Ось - так, нещодавно вона відтанцювала в університетському жіночому клубі в Саскатуні український танок в полтавському одязі. Її виступ зробив велике враження на присутніх та викли-

кає Саскатуні зорганізував дитячий садок. В літніх місяцях було в ньому 30 дітей, в зимових трохи менше. Садок має дуже гарні успіхи завдяки фаховій вчительці п. Волчук, яка підготовила з дітьми вистави. Але лише завдяки наполегливому завзяттю п. Павличенко, цей садок засновано, не зважаючи на всі перешкоди. Відділ, хоч численно невеликий, зумів розробити фонди на таку важливу справу, не забуваючи і про інші обов'язки, як матеріальну допомогу скитальцям та хворим й розбудову пресового фонду журналу "Жіночий Світ". Відділ кожного тижня влаштовує товариські вечірки для членів братніх організацій і прихильників, де, крім приемної товариської гутірки, присутні мають змогу вислухати кожночасно корисну доповідь, по якій розвивається цікава дискусія.

Тут варто згадати про те, що хата п-ва Павличенків визначається справжньою



А. Павличенко
із трьома дочками.

українською гостинністю. В них в кожній порі дня можна зустріти присмне товариство. Хто поїжджає через Саскатун, той теж ніколи не минає цього гостинного українського дому.

Цього року, за головства п. Павличенко, Відділ ОУК в

Саскатуні зорганізував дитячий садок. В літніх місяцях було в ньому 30 дітей, в зимових трохи менше. Садок має дуже гарні успіхи завдяки фаховій вчительці п. Волчук, яка підготовила з дітьми вистави. Але лише завдяки наполегливому завзяттю п. Павличенко, цей садок засновано, не зважаючи на всі перешкоди. Відділ, хоч численно невеликий, зумів розробити фонди на таку важливу справу, не забуваючи і про інші обов'язки, як матеріальну допомогу скитальцям та хворим й розбудову пресового фонду журналу "Жіночий Світ". Відділ кожного тижня влаштовує товариські вечірки для членів братніх організацій і прихильників, де, крім приемної товариської гутірки, присутні мають змогу вислухати кожночасно корисну доповідь, по якій розвивається цікава дискусія.

Ось перед Вами стоїть образ Анастазії Павличенко, як молодої енергійної учительки, як першої голови Центральної Управи ОУК і тепер, як голови Відділу ОУК в Саскатуні, яка завжди і скрізь свою особою вносить життя, рух і працю, додає запалу й витревалості, сама ніколи не зневірюється й не падає духом, а в найтяжчих моментах усміхається. Дай Боже, щоб Анастазія Павличенко діждала 50-тиліття своєї громадської діяльності із ще кращим успіхом.

Ірина Рошак.

22 ТИСЯЧІ ФРАНКІВ — ВИСЛІД ЗБІРКИ СУФ

Заходом Союзу Українок у Франції переведено збірку на подарунки для старих і немічних, щоб їм уприсмнити Свято Різдва Христового. За ініціативу цієї збірки належиться велика подія голові СУФ пані М. Феник і всім тим, які відгукнулися на заклик. Збірка дала змогу вислати 75 пакунків. На цю ціль зібрано 13,475 франків. В кожному пакунку був колач, цукор, книжечки, медали-

ки і газети. Про те, якщо це зробило радість старенъким, розсіянним по Франції, і як окрасило це їхню самотність, — свідчать зворушливи листи подяки.

Так само на ялинику для дітей СУФ зібрал 8,645 фр. Дитячі блискучі оченята були великою подякою за труд і турботи членок СУФ.

Г. Совачева, Париж.



Є ЛІСА ВЕТА ДА НІЛЯК

ГОЛОВА ВІДДІЛУ ОУК
В ЗАХ. ТОРОНТІ, ОНТ.

На сторінки історії українського жіночого руху буде вписане ім'я скромної, але всеціло відданої організаційній праці, — п. Єлісавети Даниляк. Вона народилася в Коломії і по закінченню торговельної школи, вступила на працю до української книгарні Учительської Спілки. Вона належала до Т-ва "Просвіта" та УПТ, в діяльності яких брала активну участь, організуючи щонедільні збирки на політичних в'язнів, на Рідину Школу та Просвіту.

Та коли по п'яти роках праці в книгарні, судьба кинула її до Канади, то недаром бувший управитель Учительської Спілки п. Тибінка писав до її будучого чоловіка п. Теодора Даниляка: "На прощання, яке відбулося на передодні від'їзду п. Елі до Канади, плакали всі присутні, заливалися слізами її товаришки, бо вона була немов зірка для них, що у сірій буденщині їх поучувала, давала приклад працьовитості, інтелігенції і пошани... При праці ніколи не виявляла втоми ні невдоволення, все з усмішкою на устах, все при-

вітна; і та благородна душа від'їжджає від нас, залишаючи сум і жаль глибокий..."

І дійсно, п. Тибінка писав без пересади.

По приїзді до Канади в 1929 р. Єлісавета Даниляк належала до новооснованої Стрілецької Громади разом із своїм чоловіком, та брала активну участь в праці УНО. Коли життєві обставини так склалися, що треба було деякий час жити на фармі, то вони все ж таки ніколи не опускали зборів чи імпрез у Торонті. Коли 1936 року зорганізовано Відділ ОУК в Західному Торонті, п. Еля була одна з перших членок - основниць, і з тієї пори приймає активну участь у праці, будучи все членом управи, а останніх три роки підряд — головою Відділу ОУК. Тут слід додати, що п. Є. Даниляк досить довго була представницею від жіноцтва в КУК.

Окремо треба підкреслити муравлину працю і посвяту п. Є. Даниляк, які вложила при кампанії збирок на допомогу скитальцям. Спільно із своїм чоловіком п. Еля в часі 1945 — 47 майже щодня їздила по віддалених фармах за збіркою для скитальців, часто занедбуючи дітей і власне підприємство. Скільки клопотів приходилося їй переходити при підщуканню помешкань для скитальців, головно для родин з дітьми.

Крім того п-во Даниляки самі спровадили до Канади 14 українців з Європи. Пані Еля, під час свого головства у Відділі ОУК, уміла приєднати до себе жіноцтво, піднести працю до буйного розцвіту, а то все завдяки її тактові і її працьовитості аж до самовідречення.

Е. Прибитківська.

НЕ ДІЖДЕТЕ, КАТИ, МЕНЕ ЖИВОЮ ВЗЯТИ!

(Закінчення із ст. 11)

каведист. Пасічник одним стрілом вбив його, забрав зброю і відбивався з - за хліва даліше. Не стало набоїв. Він кинув кулемет і пустився бігом в поле, щоб заховатись в житі. Не помітив, що большевики замаскували там важкий кулемет "максима". Пасічник дістав цілу серію куль у голову і впав мертвий.

Петрук даліше відстрілювався з хати. Але і хата горіла і треба було виходити. Вибіг перед хату і там його поцілила куля. Він впав коло порога, а на нього повалилась горюча хата.

Клуня доторяла і валилась. Люба і Ганя ще відстрілювались. Ганя ослабла. Вона вже довший час ранена, без перев'язки, відбивалася. В запалі бою вистріляла всі набої. Горяч нестерпна, клуня валиться. Вона просить Любу добити її, щоб скоротити муки. Вона сама себе вбила б, але нема чим. У Люби нема та-кож набоїв і вона не може помогти Гані. В то-

му моменті валиться частина клуні. Ганя гине під горючими звалищами.

Люба залишилась сама. Енкаведисти дальше стріляють. Вона не має чим відбитись. Прийшла остання хвилина. Треба рішатись, чи гинути у вогні, чи може краще від кулі. Рішастіться на друге.

Люба вискочила із палаючої клуні. З пістолею у руці йде спокійно на енкаведистів. Стріляти нема чим.

Побачивши дівчину, енкаведисти перестали стріляти. Люба йде.

— Руки вгору! — крикнули большевики.

Люба побачила, що її не вб'ють, що її хочуть узяти живою в полон. Ні, того не буде!

— Не діждете, кати, мене живою взяти!
— крикнула вона, повернулась та пішла спокійним кроком до горючої клуні, не випускаючи зброї з рук.

Підійшла і кинулась у вогонь.

На побоєвиці залягла тиша. Лише хата і клуня доторяють і енкаведисти несміло підводяться до згарящі.

У дніх 1—3 грудня м. р. в художнім смаком. У той час як сальонах готелю Континентальному в Парижі відбулася Міжнародна Виставка - базар, що її народила Світова Об'єднання Матерів і його французька секція — Юніон Фемінін Сівік е Сосіель.

Почесними опікунами цього міжнародного базару були сам президент французької Республіки В. Оріоль і міністер закордонних справ Р. Шуман. До складу комітету виставки увійшли визначні жінки різних країн Європи і Америки. Так, від Франції виставку очолили: дружина президента Ради Міністрів пані Плевен і дружини міністрів пані Летурно і пані Кей.

Кожна країна, яка брала участь у цьому базарі, мала свій окремий національний стенд. З державних народів були представлені Франція, Бельгія, Греція, Італія, Злучені Держави Америки, Канада, Німеччина, Бразилія, Уругвай і ін., а з недержавних — лише Україна — "Україна на вигнанні", як оповіщав напис.

Український виступ був організований Світовою Федерацією Українських Жіночих Організацій, і в ньому брало участь українське жіноцтво Франції, Бельгії і Німеччини. Англія також відповіла своєю згодою але її експонати своєчасно не прибули. Цей дружній виступ українського жіноцтва був ще одним наочним доказом, якого успіху можна досягти спільними зусиллями.

Пані Витязь, Худа (Бельгія), Піснячевська і Винників (Франція) не мало потрудились урядити український павільон з надзвичайним

ТОВАРИСЬКА ГУТІРКА

В гостинній хаті п. Стефанії Савчук з нагоди приїзду п. Н. Синявської до Торонта, зібралися дружнє товариство з провідних членок ОУК Торонта. У веселій, товариській гутірці пройшов вечір, що залишив приятне враження у всіх присутніх. Обговорювалися різноманітні питання, організаційні, загально-громадські та, само собою, справи розвитку журналу ОУК "Жіночий Світ". При цьому не забуто і про пресовий фонд журналу. На заклик п. Н. Синявської зібрано \$6.00.

Учасниця.

"УКРАЇНА НА ВИГНАННІ" УЧАСТЬ УКРАЇНСЬКОГО ЖІНОЦТВА У МІЖНАРОДНІЙ ВИСТАВЦІ - БАЗАРІ У ПАРИЖІ

В повній гармонії з красою стенду були Наталя Очертна і Люся Беренц, дві молоді гарні панни в народніх строях, які обслуговували стенд. Успіх українського павільону був надзвичайний, його фотографувало багато панів, перед ним цілий час стояв натовп.

Цей український успіх тим більше цінний і важливий, коли прийняти до уваги особи, що були в числі відвідувачів. Пані Плевен (дружина Президента Ради Міністрів) була від початку до кінця первого дня, також були присутніми пані Монервіль (дружина Президента Сенату), пані Летурно (дружина мін. колонії), пані Марозелі (дружина мін. повітря. шлях. сполучення), пані Петч (дружина мін. фінансів), депутати і депутатки (Ж. Дююї, С. Ламолен, Діне і ін.), дружини депутатів (Колен, Мішу, Тенти дю Пуе і ін.), амбасадори Канади, Греції, Італії, Венесуелі і ін.

Не маючи можливості особисто відвідати виставку, — бо в цей самий день від'їджала з Парижу данська королівська пара — президент Республіки вислав свого заступника.

У числі високих гостей — з Українського боку — були дружини Гол. Отамана Симона Петлю-

ри пані О. Петлюра і Е. Прокопович, яким були представлена президентка МММ пані Ж. д'Арсі і ген. секретарка пані Делем, а також віце-президентка МММ, бельгійська сенаторка, пані де Ляльє де ля Рок. Виставку також відвідали п. О. Сулима (одна з українських делегаток на Міжн. Конгрес, що відбувся в червні 1950 р.), яка в цей час перебувала в Парижі, пані Горайн — директор української музичної школи в Парижі, пані Горайн — директор Українок Франції на чолі з головою п. Феник.

У числі відвідувачів виставки могли лише відмітити — п. проф. д-ра П. Шумовського, п. Березяка, письменника Л. Полтаву, п. ред. Дубровського, голову ОУФ.

Не можна не відмітити особливості активності й жертвенности українок із Бельгії, які подали на цю виставку коло 400 експонатів, починаючи з гарного образу Богої Матері Неустаючої Помочі, який ніби благословив цей український виступ, і чудесного довгого (6-7 метрів) тканого київського килима, що покривав український стенд, і кінчаючи біжутиерійними писанками, подушечками для голок і ін.

Ось так у грудні 1950 українське жіноцтво дало ще один доказ своєї здисциплінованої праці.

Т. 3.

НАШІ НАЙМЕНШІ ПРИХІЛЬНИЦІ

Панство Тарнавські у Велланді, Онт., справляли хрестили своїх 2 дочек Марії, Джойсі та Катерини, Гледіс. Кумами для Марії були пані А. Рогожинська та пан Тиховецький із Ст. Кетерінс, а для Катерини пані Капацула з Торонта та пан Несторович із Веланду. Святої Тайни Хрещення довершив отець д-р Комар.

При цій нагоді батьки хрещених дівчаток та гости не забули і про українські справи. На заклик пані А. Рогожинської та Федак зібрано на пресовий фонд "Жіночого Світу" \$15.20.

"Жіночий Світ" сердечно дякує всім жертводавцям, а своїм маленьким прихильницям — Марії і Катерині Тарнавським бажає багатьох і щасливих літ.

ОРГАНІЗАЦІЯ УКРАЇНОК КАНАДИ

ХІІІ. КРАЙОВА КОНФЕРЕНЦІЯ ОУК

Рівночасно із ХІІІ. Крайовою Конференцією Українського Національного Об'єднання Канади і Братніх Організацій, в дніх 30-го і 31-го грудня 1950 р. відбулася ХІІІ. Крайова Конференція Організації Українок Канади ім. О. Басарової.

На нарадах Конференції були присутні численні делегатки Відділів ОУК і місцеві та приїжджі гости.

Конференцію відкрила голова Центральної Управи п. А. Тарновецька, вітаючи тепло присутніх і бажаючи Конференції успіхів у нарадах.

Головою Президії обрано п. Ірину Дячун — делегатку з Монреалу, на заступницю голови Президії — п. Анастазію Павличенко — заступницю голови ЦУ і голову Відділу ОУК в Саскатуні, а на секретарку — п. Стефанію Петришин — делегатку Відділу в Форт Вілліям.

По відчитанню телеграм і привітів, між якими, окрім привітів від Відділів ОУК та Братніх Організацій, були привіти від Світової Федерації Українських Жіночих Організацій з Філадельфії, Союзу Українок у Франції і п. І. Павликівської, устний привіт склала бувша голова Союзу Українок у Франції п. І. Книш. Особливу увагу викликав довший лист-привіт від п. С. Савчук з Торонто, який стан здоров'я не дозволив прибути на Конференцію. Багато із заторкнених нею питань і справ лягло в основу дискусій та організаційних постанов.

Із друкованого звіту Центральної Управи, який був розданий всім делегаткам перед Конференцією, та з устного звіту уступаючої голови ЦУ — п. А. Тарновецької, помітний був великий обсяг праці ОУК за час від останньої Конференції ОУК. Найважливішим осягом було приступлення до вдавання журналу "Жіночий Світ", який являється продовженням жіночої сторінки в "Новому Шляху" під тою самою назвою.

Після звітів делегаток й дискусій над ними та після звітів окремих комісій: фінансової, організаційно-планувальної, статутової та резолюційної, — ухвалено новий правильник ОУК, виготовлений на підставі інкорпораційного акту УНО, правильника УНО і попереднього правильника й статуту ОУК, та затверджено фінансові й організаційні постанови.

На підставі порушених справ під час сесії, які мали входити в обсяг будучого поширеного плану праці ОУК, схвалено резолюції, що торкалися слідуючих справ:

1. Виховання української молоді (опіка над дошкільною молоддю, закладання дитячих садків, дірист, Рідна Школа, молодь в рядах МУН).

2. Поширення культурно-освітньої діяльності

(курси, реферати, академії, свята, народнє мистецтво).

3. Золотий Хрест (посилена допомогова діяльність, побільшення фонду ЗХ).

4. "Жіночий Світ" (розбудова і матеріальна підтримка журналу).

5. Зміцнення ОУК (приєднування нових членок, засновування нових Відділів, виїзд організаторки в терен, посилення організаційної діяльності).

6. Молоде жіноцтво ОУК (активізація молодих жінок, які виростають з рядів МУН, приєднання їх до ОУК, співпраця з ними).

7. Співпраця з українськими та англійськими організаціями. Праця в СФУЖО.

8. Обов'язки супроти Канади (чуйність та готовість до всіх обов'язків та завдань, які на нас, як своїх громадян, накладає і ще може накласти Канада, і які ми, особливо в цей загрозливий час небезпеки, беззастережно сповнитимемо).

9. Обов'язки супроти України (кожна членка ОУК є амбасадором української справи перед англійським світом і діє у всіх напрямках, щоб бути корисною для українського народу на його рідних землях і поза ними, і є все готова помагати Україні в її змаганні за визволення з-під большевицького ярма.

По уділенню абсолюторії уступаючій Центральній Управі, приступлено до вибору нової ЦУ та Провірної Комісії ОУК, в склад яких увійшли:

Голова — Ольга Стебницька, Ст. Боніфас.

1. заступниця голови — Анна Вах, Вінніпег.

2. заступниця голови — Стефанія Савчук, Торонто.

3. заступниця голови — Анастазія Павличенко, Саскатун.

Бувша голова — Анна Тарновецька, Вінніпег.

Секретарка — Євгенія Ситник, Вінніпег.

Скарбничка — Ольга Семака, Вінніпег.

Чотири членки Управи:

1. Організаційно-планувальна референтка — Галина Данько, Вінніпег.

2. Культурно-освітня референтка — Євдокія Стакова, Вінніпег.

3. Допомогова референтка — Анна Василишин, Вінніпег.

4. Пресова референтка — Калина Лазор, Вінніпег.

Провірна Комісія:

Голова — Марія Marepa, Вінніпег.

1. членка — Зеня Негрич, Ст. Боніфас.

2. членка — Ірина Дячун, Монреал.
 3. членка — Анна Курілів, Содбури.
 4. членка — Марія Заячківська, Саскатун.

Президія Конференції передала провід новій Центральній Управі. Слово забрали по черзі п. Ольга Стебницька, голова ЦУ і п. Євгенія Ситник, секретарка. Нововибрана Центральна Управа доложить всіх зусиль, щоб виконати наложенні на неї обов'язки. При активній допомозі Відділів ОУК та всього членства, ОУК стане твердо й непохитно на сторожі тих ідей, які вона плекає.

Другий день нарад мав діловий характер. Постановлено докладно обговорити становище "Жіночого Світу" й обдумати, в який спосіб можна попішити його матеріальну ситуацію, а сам журнал

піднести навищій урівень. Кожна делегатка висловлювала свою думку і погляд Відділу в справі підтримки журналу і його розбудови. Із палкої дискусії повстало однозгідна постанова всебічно піддержати журнал. В дальших дискусіях порушувалися питання внутрішнього порядку в справах організаційної діяльності Відділів ОУК, в яких забирали голос окрім делегатки і члени ЦУ.

Нововибрана Центральна Управа доложить всіх своїх зусиль, щоб усі постанови й ухвали Конференції були як найсправніше переведені в життя, — в чім допоможи нам Боже!

ЗА ЦЕНТРАЛЬНУ УПРАВУ ОУК:

О. Стебницька (голова). **Є. Ситник**, (секретарка).

ПРИВІТИ ДЛЯ КОНФЕРЕНЦІЇ

СОЮЗ УКРАЇНОК У ФРАНЦІЇ Париж

Дорогі Посестри,

З нагоди З'їзду українського жіноцтва на Вашу Краєву Конференцію, пересилаємо Вам щиро-сердечне привітання від всього зорганізованого українського жіноцтва у Франції.

Просимо Вас передати делегаткам українського жіноцтва Канади нашу ширу і глибоку радість з приводу скликання Конференції, що є наглядним доказом зростаючої активності нашого жіноцтва по той бік океану.

Ми, українські жінки у Франції з увагою слідкуємо за кожним Вашим організаційним кроком вперед, радіємо Вашими успіхами і гордимося Вами, Вашими здобутками, бо вони є водночас нашими здобутками, — здобутками всіх нас, українських жінок, що їх доля розкинула по цілому світі.

Щастя Боже у великій праці, яка ще стоїть перед нами для добра української визвольної справи, і у якій Вам, українським жінкам Канади, судилося відгортати таку поважну і відповідальну роботу.

Вітаємо Вас, Дорогі Посестри, єднанні українського жіноцтва, щирим серцем і з найкращим побажанням успіху у Вашій праці ганізація Українок Канади була так на Конференції, як і в щоден-

ному трузді в Новому, може й рішальному для української справи, Році.

За Головну Управу Союзу Українок у Франції:

М. Финник, голова,
О. Голіяни, секретарка.

СВІТОВА ФЕДЕРАЦІЯ УКРАЇНСЬКИХ ЖІНОЧИХ ОРГАНІЗАЦІЙ Філадельфія, ЗДА

Вельмишановна Пані Голово:

Просимо Вас привітати Президію, Делегаток і Гостей 13-ої Краєвої Конференції Українок Канади, що має початися в суботу 30 грудня ц. р., в Українському Національному Домі у Вінніпегу.

З нагоди цієї важливої події в житті Вашої організації, Екзекутива Світової Федерації Українських Жіночих Організацій складає Вам ширі привітання та бажання, щоб Ваша організація в дальшій праці для українського загалу в Канаді та для розвитку Українського народу здобула новий вінок успіхів.

Екзекутива СФУЖО особливо підкреслює Ваше велике зрозуміння для організованої праці українського жіноцтва, і дякує за піддержку змагань СФУЖО в об'єднанні українського жіноцтва, розкинутого по цілому світі. Організація Українок Канади була першою організацією на канадій-

ському терені, що стала членом СФУЖО тим приєдналася до переведення в життя основних його нових завдань.

Ми знаємо, що українське жіноцтво, яке подекуди щойно наладнє своє життя в нових країнах поселення, буде вдячне Вам за піддержку СФУЖО у її праці для консолідації усіх жіночих організацій для високої спільноти мети — Української Самостійної Соборної Держави.

Хай Всешиний благословить Ваші наради і переведення в життя Ваших постанов. Хай благословить Канаду, що дає Вам нагоду працювати і для українського народу.

- За Екзекутиву СФУЖО:
Олена Ф. Д. Лотоцька,
містоголова.

ПОДЯКА

Почуваюсь до обов'язку подякувати паням — О. Стебницькій, Є. Ситник, О. Мурій, О. Семаці, К. Лазор за їхню ширу гостину та прихильність до мене, рівно ж дякую всім членкам Відділів ОУК у Вінніпегу й Ст. Боніфас за їхнє товариське і чесне відношення до нас делегаток. Окремо дякую моїй сусідці п. М. Мінайлюк, за те, що вона так широко зайнялася моєю родиною, коли я виїхала на Крайову Конференцію до Вінніпегу.

Ірина Дячун, членка Відділу ОУК у Монреалі.

ДІЯЛЬНІСТЬ ВІДДІЛІВ ОУК.

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

Центральна Управа ОУК за-
твірдила Управи Відділів ОУК на
1951 р. в такому складі:

ВІНДСОР, ОНТ.

Голова — Ю. К. Яворська
Заст. голови — І. Зелена
Секретарка — М. Косіковська
Скарбничка — Н. Никон
Членка Управи — Г. Мартинюк
Прозвірна Комісія — О. Вівчарук
Р. Турус
М. Стецій

Кольпортерка — Ю. Мудра
Представниці англ. Жіночої
Ради — А. Зелена
Ст. Косіковська
Представниці до КУК — Ю.
Мудра
Г. Мартинюк
Господині — О. Дмитров
А. Лизень
А. Бучинська
А. Гуменюк

Ця Управа вибрана на Річних
Зборах 29 січня 1951 р.

ВІНДЗОР

АКТИВНІСТЬ ВІДДІЛУ ОУК В МІСЦЕВІЙ РАДІ ЖІНОК КАНАДИ.

Відділ ОУК у Віндзор заре-
зентований в Місцевій Раді Жі-
нок Канади і бере участь в її пра-
ці та інтересах від 1947 р. дотеп-
пер.

Членки разом із репрезентант-
кою ходять на збори, що відбува-
ються раз на місяць, і радо спов-
няють обов'язки, які накладає на
них Місцева Рада. Во в теперіш-
ніх часах українське жіночтво
повинно більше цікавитися подія-
ми у світі і дбати не лише про
свої власні інтереси, а працювати
спільно з усіма націями та ор-
ганізаціями, які заступлені в Раді
Жінок Канади. Тим самим укра-
їнська жінка зможе більше ска-
зати про свій народ і на скитанні
ї на Рідних Землях, бо Рада Жі-
нок Канади дбає, щоб кожний на-
рід був вільний.

Місцева Рада у Віндзор поста-

ВІННІПЕГ

Голова — А. Вах
1. Заст. голови — О Семака
2. Заст. голови — М. Магера
Секретарка — К. Лазор
Скарбничка — А. Шеремета
Організаційна референтка —
А. Білоус
Культ. - освітня референтка —
Е. Стакова
Допомогова референтка —
М. Продай
Пресова референтка — К. Да-
кунчак
Провірна Комісія — С. Матія-
шек
Р. Півш
А. Басс

ГОСПОДИНІ

А. Стойко
К. Коваль
Н. Нижник
П. Нагорняк
П. Кобзар
М. Продай

ВІДВІДУВАЧКИ ХВОРИХ

П. Нагорняк
Н. Нижник

ПРЕДСТАВНИЦІ ДО КУК

А. Шеремета
Е. Стакова

КОЛЬПОРТЕРКА

Г. Данько.

Ця Управа була вибрана на За-
гальніх Зборах дня 23 січня 1951
року.

ралася, щоб до них заїхали відо-
мі діячі, які їздять по цілому сві-
ті із відчitами та рефератами.

Перша з них, Miss Wright, ін-
формативна зв'язкова із населен-
ням (Public Relation Counsellor)
в Національній Раді Жінок Кана-
ди, мала доклад про обов'язки
жінки. Жінка повинна більше ці-
кавитися громадським життям і
дбати в першу чергу про свій
дім і родину. Виховання дітей на
першому місці. Okрім того зай-
матися актуальними справами та
вводити нові діянки праці в ор-
ганізаціях. Особливу увагу ради-
ла звернути на Червоний Хрест,
який в теперішніх часах потре-
буете багато рук до праці.

John Fisher, коментатор кана-
дської радіо-станції C.B.C., ви-
голосив цікавий реферат на те-

ВАЛ Д'ОР, КВЕ.

Голова — П. Гнатюк
Заст. голови — А. Свирид
Секретарка — М. Смолій
Скарбничка — О. Ключковсь-
ка
Членка Управи — Й. Бере-
зовська
Провірна Комісія — Е. Сто-
лярчук
М. Крук
П. Мудра
Господиня — П. Мудра
Управа вибрана на Річних Збо-
рах 23 січня 1951 р.

БЕДФОРДВІЛ, САСК.

Голова — К. Смицнюк
Заст. голови — Д. Обух
Секретарка — М. О. Іваночко
Фінансова секрет. — М. О.
Смицнюк
Скарбничка — А. О. Іваночко
Провірна Комісія — А. Обух
М. С. Смицнюк
Господині — Н. Хараандюк
М. Галіпчак
А. Обух

Ця Управа вибрана на Річних
Зборах в місяці січні.

ГЕМІЛТОН, ОНТ.

Голова — Т. Шеремета
Заст. голови — А. Божок
Секретарка — А. Ольхова
Скарбничка — А. Стаків
Членка Управи — П. Бабляк
Провірна Комісія — К. Цудиа
А. Корчовська
А. Стецькович

Господиня — М. Германська
Кольпортерка і культурно-
освітня референтка — М. Пав-
чук

Ця Управа вибрана на Річних
Зборах 28 січня 1951 р.

му: "Що буде завтра". Предста-
вивши політичну ситуацію в сві-
ті та насвітливши, як Росія зну-
щається над народами, які зна-
ходяться під її окупацією, він
звернувся безпосередньо до жі-
нок із закликом — брати живішу
участь в політиці. Є багато поміж
жінками здібних, які своїм спри-
том могли би зробити багато ко-
рисного. Але, на жаль, жінки зде-
більшого заздрісні, і замість то-
го, щоб допомогти вибитися од-

ній з поміж себе, роблять їй вся-
кі перешкоди.

Mrs. Sherwood Eddy, яка роз'-
їжджає скрізь із своїм чоловіком, даючи різні виклади, заїхала та-
кож до Віндзор. У своєму рефе-
раті звернулася до жіноцтва, щоб
присвячували більше уваги Об'-
єднаним Націям і працювали за
їхніми вказівками. Тоді кожна
держава і кожна нація буде мати
свободу, культуру й освіту. За-
кликаючи жінок організуватись і
брать живу участь в громадсько-
му і політичному житті, зауважи-
ла, що треба прикладти всіх зу-
силль і не допустити до третьої
світової війни та уникнути страш-
ного діяння атомової бомби.

Відділ ОУК у Віндзор є також
зарепрезентований в Комітеті
"Горожанство" Місцевої Ради Жі-
нок Канади. Цей комітет веде ве-
лику гуманітарну працю і дбає,
щоб новоприбулі канадійці мали
заробітню працю, влаштовує для
них вечірні курси і познайомлює
їх із канадським громадським
життям. Він улаштовує також різ-
ні імпрези, щоб новоприбулі по-
чувалися вільні і веселі в Канаді.

Відділ ОУК у Віндзор дістав
признання від Комітету "Горо-
жанство" за активну працю й ви-
конування своїх обов'язків.

Анна Войтович.

ВАЛД'ОР

УКРАЇНСЬКИМ ІНВАЛІДАМ

Членки Відділу ОУК відвідали
хвору членку п. П. Гулу, яка не-
давно приїхала до Канади до п-ва
Чипиг. 19 січня зібралися членки
ОУК в домі п-ва Чипиг. Голова
п. Н. Андрусишин привітала п.
Гулу в імені Відділу й вручила їй
подарунок від всіх членок і укра-
їнців у Вал д'Ор та Суливан, щоб
помогти хворій сплатити видатки
шпиталя. Зворушена п. П. Гула
широ дякувала членкам за відві-
дини і всім українцям за дару-
нок. Заколядувавши, п. Н. Андру-
сишин попросила членок відспі-
вати хворій "Многая літа". Тим
часом п. К. Чипига приготувала
смачну перекуску. В часі гутірки,
голова Відділу візвала до збирки
для українських інвалідів. При-
ситні зложили на цю ціль \$8.00.

Сердечна подяка всім жертвовав-
цим, а також п. О. Ключковській
і п. П. Гнатюк, які спричинилися
до гарного дарунку для п. Гули,
і п. Н. Андрусишин, яка іздила
на Суливан і також багато докла-
ла зусиль до здійснення подарун-
ку. Рівно ж велика подяка всім
тим, що не відмовилися в помочі
для хворої членки, а п. Гулі ба-
жаемо скорого виздоровлення,
щастя, здоров'я і прожити многі
літа.

М. Смолій.

СТ. КЕТЕРІНС

ЗА ВЛАСНУ ДОМІВКУ

Практика організаційного жит-
тя показала, що при найліпшій во-
лі членів праця в кожній органі-
зації не може пляново поступати
без відповідного приміщення. Та-
ку практику перейшла й Філія
УНО Ст. Кетерінс разом із сво-
їми Братніми Організаціями.

Від початку свого існування аж
до 1944 р. Філія та Братні Органі-
зації не мали постійного та влас-
ного приміщення, і це дошкільно
відчувалося в кожній ділянці орг-
анізаційної роботи. Тому в осно-
ву праці цих організацій постав-
лено передовсім побудову влас-
ної домівки — "Українського На-
ціонального Дому". Важкими зу-
силлями, бо були роки прикрої
кризи, вдалось Філії УНО та її
Братнім Організаціям добитись
1944 р. до підвалля власної домів-
ки. Від цього часу до сьогодні
йдуть дальші змагання за викін-
чення будинку. Членство зростає
на числі, завдання Товариства все
і все більшають, нема де поді-
тись.

В акції побудови "Українського
Національного Дому" в Ст. Кетерінс
всі Братні Організації
приймали дуже активну участь,
а зокрема чи не найбільші заслу-
ги в тому має якраз Відділ ОУК.
Йому за 15 років існування вда-
лось зібрати яких 13 тисяч дол-
рів.

Як у минулих так і цього року
Відділ ОУК вів контестову акцію
на дальшу будову "Національно-
го Дому", яка тривала від травня
до 28 жовтня. Найбільше праці
мали контестантки пані: Анна Ро-

гожинська, Анна Власій та Марія
Болібрух. Вони були безперерив-
но зайняті улаштовуванням різ-
них підприємств, розпродажуванням
контестових книжечок і т. п. До
помочі контестанткам діяв Кон-
тестовий Комітет. Цілий контесто-
вий період складався з 3-х сезо-
нів, весняного, літнього та осін-
нього. Кожний з них був відміче-
ний сезонним пікніком і вибором
королевої сезону.

Контестова праця закінчилася
28 жовтня "Осіннім Базарем", на
якому короновано королеву кон-
тесту та нагороджено контестан-
ток. Базар приніс усім багато не-
сподіванок. Найбільшою несподі-
ванкою був вислід із змагань кон-
тестанток та загальний прихід із
цілого контесту. Ніхто не споді-
вався, що за такий відносно ко-
роткий час та серед браку віль-
них хвилин, бо кожна із контес-
танток працювала зарівково, кон-
тестантки зуміють зібрати поваж-
ну суму грошей. Королевою кон-
тесту вийшла пані Анна Рого-
жинська, що одержала 1,212 голо-
сів, першою княжною була пані
Анна Власій, одержала 366 голо-
сів, другою княжною пані Марія
Болібрух, одержала 312 голосів.

Коронаційну церемонію почав
голова Контестового Комітету п.
Н. Пелещак, подаючи короткий
хід контесту. З черги скарбник
Комітету пан Ковалський відчи-
тає вислід змагань контестанток
та загальний прихід із контесто-
вої акції. Загальний прихід вино-
сив 2,250 доларів. Дальше голова
Відділу ОУК, пані Е. Піжицька по-
дякувала контестанткам за їх важ-
ку та жертвену працю, переве-
ла коронацію та вручила контес-
танткам нагороди. Найкращу на-
городу одержала королева, пані
Анна Рогожинська, у формі нез-
вичайно гарного ручного годин-
ничка. Після цього складали подя-
ки контестанткам голова Філії
УНО та голови всіх інших органі-
зацій при Філії УНО. Наприкінці
контестантки висловлювали свою
вдячність усім тим, що помогали
їм в їхній праці. Кожна з них ста-
ралася якнайбільше вложить тру-
ду, щоб вислід контесту був як-
найкращий. Пані Власій та Болі-
брух були б напевно мали більшу
кількість голосів, якби не неща-
стя, що їх постигло в час контес-
тового періоду. Пані Анна Власій

(Продовження на стор. 31)

Три перші

Велике змагання за приєднання нових передплатниць для "Жіночого Світу" принесло Центральній Управі і Редакції та Адміністрації журналу не лише велику матеріальну підтримку. Бо, хоч 243 нові передплатниці на суму 588,03 доларів це для нас велика поміч, все ж таки найважливіше в тому спільному досягненні українок Канади — це якраз те понадматеріальне, той дух громадської активності і патріотизму української жінки — нашої членки. Наше змагання потвердило нам, що "Жіночий Світ" це справа всіх наших членок, що він ім потребний та що вони його

скрізь підтримують і завжди будуть підтримувати. Ми дякуємо ще раз усім учасницям змагання за їхню жертвенну працю для нашого журналу. Ми з великою присміністю дякуємо також і тим нашим прихильницям, що є в ЗДА, зокрема п. Ірені Гнатюк, яка, приднавши 25 передплатниць на суму 63,25 доларів, здобула четверте місце. Ми тішيمось, що наш журнал знаходить і поза Канадою признання і підтримку.

Окремо дякуємо нашим трьом першим переможцям: паням Марії Дунець, Теодозії Підзамецькій і Емілії Прибітківській.



МАРІЯ ДУНЕЦЬ

"З присміністю довідуєся, що я вийшла переможно в змаганні за приєднання нових передплат для "Жіночого Світу". Призначенну для мене нагороду в сумі \$27,75 прошу ласково задержати в користь "Ж. Світу". При тій нагоді хочу зазначити, що я прієднувалася передплаті не для нагороди, але з обов'язку для посилення і поширення "Жіночого Світу" в Канаді, який є дуже важливим чинником у жіночім організаційнім русі. Тому і на дальше прошу числити на мою співпрацю в "Ж. С." Бажаю Вам всього найкращого — Марія Дунець".

Стільки сама про свою працю в змаганні наша перша переможиця. Це характеризує її як віддану національній справі жертвену і невтомну діячку. Пані Марія Дунець, з дому Лежанська, від самого свого приїзду до Канади в 1930 р. відразу стала в ряди організації. Вона була пionеркою Дівочого Гуртка при УСГ у Вінніпегу, з якого пізніше постали відділи ОУК. Виїхавши в 1934 р. з Вінніпегу до Торонто, п. М. Дунець бере постійно живу участь у всіх ділянках праці ор-

ганізації. Вона багато років підряд була головою Відділу ОУК в Торонті, майже "сталою" секретаркою Відділу, все активною в збіркових акціях на народні ціли. Пані Дунець започаткувала зв'язки з англійською Жіночою Радою і держить їх дотепер та працює в Комітетах — "Еміграційному" та "Горожанському".

Му Вам, не дивлячись, чи я буду "перша" чи "друга" в кількості зібраних передплат."

У своїй громадській праці вона все робить із запалом і завжди має успіх. Пані Теодозія є здібною декламаторкою і артисткою аматорського гуртка, а також співає в хорі і виступає в дуетах. Відділ ОУК і взагалі українська громада в Содбурах поважає її і подивляє. Роджена тут в Канаді, вона надузе полюбила Україну, якої ніколи не бачила. Щиро і совісно виконує кожну працю для загальної української справи. Її батьки виховали її в національному дусі, за що їм належиться призначення.



ТЕОДОЗІЯ ПІДЗАМЕЦЬКА

Вона здобула друге місце в змаганні "Жіночого Світу". Народжена в Кридор в Саскачевані, п. Теодозія з дому Романюк, переїхала в Содбури. Тут одружилася з п. Володимиром Підзамецьким, що, вийшовши з рядів МУН, є тепер членом УНО. Пані Підзамецька, активна членка ОУК, прийняла на себе обов'язок бути кольпортеркою "Жіночого Світу".

"Коли я стала кольпортеркою "Жіночого Світу", моїм першим обов'язком було прієднувати дальших передплатниць і поширювати журнал. Повірте, найкращою нагородою для мене — це коли я бачу задоволені обличчя тих жінок, які журнал одержують і читають. Тому прошу дуже зарахувати мою нагороду на пресовий фонд "Жіночого Світу". Я і надалі всім силами помогати-



ЕМІЛІЯ ПРИБІТКІВСЬКА

У Рідному Краю п. Прибітківська, з освіти учителька, була членкою "Рідної Школи" і "Пропаганди". В Союзі Українок була найбільш активною і займала там пост секретарки управи, касіерки, організаційної референтки. Крім того п. Емілія Прибітківська була основницею жіночої галантерійської кооперативи "Жіночий Труд", де її обрано співником. Належала також до хору та до драматичного гуртка. По приїзді до Канади, в чому їй і її рідні допомогли п-во Даниляки, всту-

пила до ОУК. Загальні Збори вибрали її дописувачкою і кольпортеркою "Жіночого Світу". Цей прийнятий на себе обов'язок п. Прибітківська виконує з таким самим запалом і так само солідно і жертвоно, як і всі інші. Вона не лише здібна дописувачка, але і досвідчена в громадській праці, і глибоко віддана українській справі. Хоч терен, в якому вона працювала, доволі тяжкий, п. Прибітківська здобула третє місце.

— "Приєднуючи передплатниць, я вважала це моїм обов'язком, який по можності буде і на далі продовжувати. Коли я приступила до змагання, то тільки для того, щоб допомогти у поширенню одинокого під цю пору українського жіночого журналу "Жіночий Світ". Тому прошу усю суму, призначену для мене, як своєго рода винагороду, вписати від мене на рахунок пресового фонду "Жіночого Світу". Я особисто вповні вдоволена моїм успіхом у придніанні нових передплатниць..."

І ось перед нами стоять три переможці — членки ОУК, — перша — давня емігрантка, яка приїхала до Канади молодою дівчиною, друга — народжена в Канаді, а третя — нова емігрантка. Вони, зв'язані спільною ідеєю, одностайно зрозуміли важливість свого завдання і сумлінно виконали його.

Центральна Управа Організації

ропі молоденька піяністка проявляла значні музичні здібності. Прибувши недавно до Канади, вона послідовно продовжує роз-

ТРИНАДЦЯТИЛІТНЯ ПІЯНІСТКА

Панство Ільницькі з Ванкуверу можуть бути насправді горді із своєї 13-літньої донечки — Богдані. Ще під час еміграції в Ев-

ропі почату науку. Недавно Богдана Ільницька здала перед комісією Торонтонської Музичної Консерваторії іспит із гри на фортепіані та перейшла відразу з четвертого курсу на шостий. За свої успіхи вона одержала срібну чашу від міста Ванкуверу та срібну медаль від Провінції Британської Колюмбії.

Молода піяністка проявила себе також у місцевому музичному житті, — виступаючи на українських та англійських концертах і у Ванкуверському радіо. У своєму репертуарі українських композиторів виконує вона твори М. Лисенька, М. Гайвоорнського, В. Матюка та В. Оверченка.

Молодій українській піяністці бажаємо від широго серця дальших успіхів в її науці та виступах. Дай Боже, щоб вона дожила щасливої хвилини — виступати як велика піяністка перед слухачами Києва, Львова, Харкова, Одеси та інших міст її чарівної Батьківщини — України.

Дарія Лазорко.



Українок Канади, Редакція і Адміністрація "Жіночого Світу" складають їм якнайсердечнішу подяку за їх труд і за старанне виконання добровільно на себе

наложеного завдання, а особливо за їх скромність та жертвеність, яка проявилася у їх відмові одержати нагороду, і бажають їм дальших успіхів у праці.

ВАЖЛИВЕ!

ВІД АДМІНІСТРАЦІЇ:

Деякі наші передплатники повідомили нас, що вони не одержують журналу. Кожну рекламацію ми негайно перевірили і ствердили, що дотичні адреси в нашому адресарі записані згідно з адресою, поданою на зголосенні передплати, а також на листах. Тим самим журнали мали би правильно доходити на місця. Нижче наводимо прізвища та адреси передплатників, які журнали не одержують. Просимо їх ласкаво перевірити, чи їхні адреси є правильні, або внести рекламацію на місцеву пошту, яка правдоподібно журналу не доручає.

Barbara CAP. 253 Symington Ave., Toronto, Ont.
M. CZAJKIWSKA. 9315-10 Ave., Rosemont, Montreal, Que.
E. DOLISHNA. 191 North Vine St., Catharines, Ont.
P. KOWALSKY. 8 Peachdale Ave., St. Catharines, Ont.

Z. MELNYK, 16 Marlborough Ave.. St. Catharines, Ont.
O. MARKO, 283 St. John's Rd., Toronto, Ont.

Багатьом нашим передплатникам ми висилали листи. Декілля з них повернулися із допискою пошити, що "адресат невідомий". Подаємо нижче їхні прізвища та адреси й просимо їх ласкаво, щоб подали нам ще раз свою адресу.

Barbara CAP. 253 Symington Ave., Toronto, Ont.
M. CZAJKIWSKA. 9315-10 Ave., Rosemont, Montreal, Que.
Iwanna IWANUSIWA. 9310-10th Ave., Edmonton, Alta.
M. KOROL. 1132 E Pender St., Vancouver, B. C.
Liuba LISZYNSKY, 63 Bellaview Ave., Toronto 9, Ont.
Wira MOCHARNIUK. 869 Queen St. W., Toronto, Ont.
J. REBRYK. 34 Murray St., Toronto 2 B., Ont.
M. SHKLANKA. 635 Magnus Ave., Winnipeg, Man.
M. WOLODINA. 1051 Talbot St., London, Ont.
K. WYHOWSKA. 43 Bataura, Toronto, Ont.
Kateryna WYPRUK. 3616 Clark St., Montreal, Que.
I. ZELENAY. 5263 Tecumseh Rd., Windsor, Ont.

Дбаймо про свої руки

Часто чуємо нарікання жінок: руки. Головне при тому те, щоб "Мої руки не можуть бути гарні, негайно по брудній роботі належить забагато працюю, колись — я мала гарні, білі й ніжні руки, а тепер — мені соромно їх показати..."

Такі нарікання невластиві, бо можна виконувати навіть найчорнішу господарську роботу й однієчасно мати плекані, гарні руки. Але для того треба їх відповідно забезпечити перед знищеннем і шанувати під час виконування хатніх обов'язків та розумно користуватись здобутками модерної косметики.

Вже зранку, після миття, руки треба добре намастити кремом (Handcream або Handlotion). Він увійде в пори шкіри і забезпечить її перед брудом чи іншими гострими речовинами, що ніщать шкіру. Якщо чекає вас на протязі дня дуже брудна праця, як напр. чищення печі, чи поленя грядок, тоді найкраще вдягнути на час тієї праці гумові або і будьякі старі звичайні рукавиці. Коли ж немає ніяких рукавиць, тоді руки треба добре намастити кремом, нігті запахти в кусок міла, так, щоб міло зайшло за них, тим же мілом намастити нігті коло насірка. Тоді, по праці, буде можна легко змити бруд і зберегти нігті від зломання, пальці від болючих задирок, а пори ручної шкіри від почорніння.

На протязі дня слід остерігатися частого миття начиння по горняткові чи тарілці, краще мити більше посуди двічі чи тричі вдень. При тому не вживати занадто гарячої чи ледяно-зимної води, ані дуже гострого мильного порошку, а вже аж ніяк не брати руками гарячих чи розпечених посудин, тільки шматкою чи рукавицею. Не можна також пальцями здіймати гарячих покришок. Для цього добре прикріпити до ушка покришки дерев'яну прищіпку, що її вживасмо при розвішуванні білля. Для чищення картоплі чи іншої городини треба послуговуватися відповідним ножиком. Не краяти городину в руках, але на дощчині.

Дбайлива жінка завжди найде спосіб, щоб під час виконування домашньої праці, оберігати свої "роботу" і побачимо самі, які за-

риці, найдогідніше з нігтями обтягтими кругло, дещо вище пучки. Такі нігті легше утримати в чистоті і вони не заваджають у праці, а тим самим рідко ломляться.

Ляк не шкодить на нігті. Навпаки, він хоронить їх перед легкими ушкодженнями. Колір ляку так, як і помадки до уст, треба дуже вміло добирати. Він повинен гармонізувати з кольором уст, а ті знову з краскою сукні чи плаща. То не значить, що до кожної сукні треба мати іншу помадку чи ляк. Але напр. легко рожева краска гармонізує із чорним, гранатовим, сірим і всіма пастельевими кольорами, тоді, коли ярко червона (з помаранчевим відтінком) з жовтим, бронзовим і зеленим. В загальному, жінки, які не мають гарно оформленіх нігтів повинні вистерігатись ярких красок ляку. — Якщо ляк починає лущитися, його треба негайно стягнути при помочі ацетону (polish remover). Злущений ляк на нігтях свідчить про недбалство жінки. Коли для того немає часу, тоді вже краще нелякувати нігтів, ніж ходити з плямистими.

По руках пізнають характер людей, руки свідчать про старанність жінки, тому — дбаймо про свою руки.

ОСТАННІЙ ПОГЛЯД У ДЗЕРКАЛО

Недавно я підслухала, як Орися промовила:

— Я так люблю заходити до кімнати Марії, — і додала із мрійливим зідханням: — бо вона має дзеркало в цілій ріст...

І дійсно, дзеркало в цілій ріст має притягаючий чар, не тільки для великої сестри, але й для малої. Зрештою, нішо не є таке практичне в допомозі для краси, як велике дзеркало.

Дзеркало, яке ми хочемо купити, не мусить бути коштовне. Іх є багато із непомальованими рамками, які ми за короткий час, із щіткою в руках, вберемо в та-кий кольор, який нам найбільше буде відповідати до загального тону спальні. І ось до үмеблювання кімнати ми додали гарну окрасу.

Тільки не уважаймо його як додаток до меблів, — пустім його в

хоплюючі висліди ми будемо мати!

Правило, яке має стати привичкою — це перевірка загального вигляду в останній хвилині перед відходом. Почати треба від вершка голови, скінчили черевиками на ногах.

Коли ви одягаєте капелюшок, подивітесь, чи вуалька або інша його прикраса є свіжа і незім'ята. Чи волосся чисте і гарно вложене в зачіску. А тепер обличчя і його викінчення. Виразно можна зауважити, чи пудра наложена рівномірно аж по лінію волосся і чи ви не забули за підбородок, який вимагає таксамо крему й пудри. А плечі? Вичищені вони добре від волосків і пороху?

Приглянеться до одежі, щоб не було випуклин та зморщин і поправте спідню близнцю, щоб лягала рівно під суконкою. Як важко, щоб спід сорочки не виглядав

Mоги

Ця сукня практична якраз тим, що її можна вдягати на два способи. Вузька і пасована основа пошита із чорного шовку. Кльошове покриття із чорної коронки у формі широкого фартушка одягається ззаду або спереду. На малюнку показані обидва способи ношення. В цій сукні гарно жінкам, які мають струнку фігуру.



В цьому сезоні часто носяться різноманітні сукні із вовняного "джерсі" (jersey). Ось на малюнку одна з гарніших денних сукенок того роду. Кольор карамелево-беж (caramel beige), виріз продовгастим кутом вузький. Рукави на два цалі коротші від зап'ястка. Леопардовий пасок із золотою клямрою скоплює спливаючі фальди і скромно підкреслює фігуру.



Особливість цього короткого весняного плаща — це широкий шалик, з такої матерії, що й плащ, підшитий тафтою у кратку, ніжно пастелевого кольору. Між іншим можна зазначити, що подібні шалі набирають все більшої популярності. Шалик на нашому малюнку особливо оригінальний тим, що він має вставлені кишені. Широкий рукав вшитий нижче нормального шва.

ЗА ВЛАСНУ ДОМІВКУ

(Закінчення із стор. 27)

знизу. Поправте її не впоясі, але скоротіть нараменники. Тепер придивітесь швам на панчохах і перейдіть на черевики. Дзеркало в цілій ріст не дозволить вам недоглянути викривлені і нечищені черевики.

Але не задовольняйтесь тільки передом. На вас люди дивляться також і ззаду. При помочі другого дзеркальця ви зможете легко оминути малих недоглядів.

Дбайливий останній погляд в дзеркало не забере вам багато часу, але дастє зате змогу зробити дрібні поправки і відійти з дому спокійно і певною перед закидом людського ока.

переходила важку операцію, а зор, Содбури, не говорячи вже пані Болібрух мусіла кілька місяців доглядати хвору дочку. Своїми осягами ввела усіх у великий подив пані Анна Рогожинська. Вона свої контестові книжечки пропонувала навіть у найдальших закутинах провінції Онтаріо — Форт Вілліям, Кіркленд Лейк, Вінд-

про Торонто, Гемільтон. Кількість голосів, що їх зібрала пані Рогожинська, це дійсно свідоцтво її меткості, здібності з'єднувати собі прихильників та доказ глибокого розуміння ціли контесту.

З. М. - ик.

Superior Food Market

601 Logan Avenue,

Phone GL 6060

Toronto — Ontario.
М. П. ДУНЕЦЬ, властитель.

КУХОВАРСЬКІ ПОРАДИ

ЯЙЦЯ "A LA CREME".

6 - 7 яєць	1 ложка тертого сиру
2—4 ложки молока	$\frac{1}{4}$ фунта меленої шинки
1 ложечка соли	1 ложечка масла на вимашення формочок
1 ложечка розтопленого масла	риж, кашка, або макарон.

В посудині розкототити яйця з молоком, додати солю, топленого масла та сиру. Вкінці додати мелену шинку. Малі, огнетривалі горнятка (можуть бути від чаю) вимастити докладно маслом, наляти не зовсім до кінця приготовленою масою й вставити в іншу посудину із гарячою водою. Води на палець високо, щоб не налялося до горнятка. Посудину прикрити і варити поволі 15 - 20 хвилин. Вивернути горнятка на полумисок й обложити "бабочки" рижом, кашкою або макароном. Полляти рум'яним маслом.

КОРОП АБО ЩУПАК ПО ГРЕЦЬКИ.

2 фунти риби	3 ложки мармелади з помідорів
1 цибуля	дорів
$\frac{1}{2}$ фунта мішаної	$\frac{1}{4}$ пайнти оливи

городини (мор- Трохи соли, перцю, цукру, ква, петрушка, паприки капуста, селера) Сік із $\frac{1}{2}$ цитрини.

Вичищену рибу посолити, порізати на куски та смажити на оливі. Потім уложитьти на полумиску та залияти такою підливкою: дрібно посічену цибулю вдушити на оливі, додати мармеладу з помідорів, перець, паприку, трохи до смаку цукру, сік з цитрини та городину. Дусити годину до м'якості та залити цим рибу. Найкраще її подавати на другий день холодно.

ГРИБКОВІ ЗРАЗИ З КАШКОЮ.

Зрази можна приготувати із свіжих грибів, печериць, або консервованих грибів.

1 фунт грибів	рушки
1 цибуля	2 ложки масла
2 яйця	3 - 4 ложки тертої булки
Кілька зелених листків селери або пет-	Пшенична кашка.

На підливу:

1 ложка масла	Трохи соли та цукру
1 ложка муки	1 гор. сметани.

Гриби перебрасти, обмити та змолоти на машинці разом із цибулею та зеленими листками селери або петрушки. Душити на маслі на мало-му вогні без доливання води, уважати, щоб не пригоріли. По годині душення додати кілька ложок тертої булки та смажити ще трохи. Виколодивши грибки, вимішати їх з яйцем, виробити подовгасті зразики, посыпавши їх тертою булкою та смажити на маслі. Уложитьти на полумиску, прибрести кашкою та полляти густою підливкою із сметаною. На підливу підсмажити ложку муки з ложкою масла, залияти сметаною, додати солю та

цукру до смаку, заварити, потім перетерти через ситко просто на полумисок із зразами.

ПЕРЕКУСКА З РЕШТОК М'ЯСА АБО РИБИ.

На тісто:

3/4 ложки муки	1 ложка кислої сметани
1/3 гор. масла	$\frac{1}{4}$ ложки соли.

На начинку:

1 гор. решток м'яса, 4 ложки росолу (можна розвареного або душеного)	ппустити у воді одну буліонову кістку "ОХО")
1 варене яйце	1 ложка оцту або цитринового сочку
2 сирі жовтки	1 ложка оливі

1 ложка муштарди соли до смаку.

Із тіста спекти круглі "бабочки" або коржики. Тісто перед печенням охолодити на $\frac{1}{2}$ години. Тимчасом посісти м'ясо та вимішати із вареною майонезою: 2 жовтки, оливу, росіл, оцет або цитриновий сік, муштарду, сіль, — це все разом вбити на зимно, а потім вбивати на вогні, вставивши до другої посудини з гарячою водою, поки майонеза не згусне. Вимішати з м'ясом, накладати на спеченні "бабочки" або коржики, прикрити кільцем вареного яйца, притрусити зеленню (напр. селери, петрушки, цибульки чи салати).

ЛАКОМИНКА ІЗ СМАЖЕНИХ ЯБЛУК.

2 - яблука	паху
2 жовтки	$\frac{1}{4}$ гор. муки
2 ложки цукру	2 білки на сніг
2 ложки сметани	трохи соли
1 ложка рому або	1/8 фунта смальцю.

кілька капель за-

Яблука обірати, покрасти на кружки з пальцем товщини. Вибрести з кожного кружка зернятка та луску. Зробити тісто: втерти жовтки з цукром, додати сметани, ром або запах, сіль, накинеть сніг з білків та муки. Вмочувати в тісто яблука, вибирати вилкою та класти на розпалений смальць. Смажити на обидва боки, складати на папір. Коли трохи простигне, поцукрувати та подавати.

ПАРЕНІ ТІСТОЧКА.

$\frac{1}{2}$ гор. масла або	4 яйця
шортнінг	До посыпання:
1 гор. води	1/8 гор. січених горіхів
1 гор. муки	1/8 гор. грубого зернисто-го цукру.

Заварити масло з водою, всипати муку та цукор. Запарити на лемішку. Зняти з вогню, вбити до гарячого тіста по одному яйцю, вимішати докладно дерев'яною ложкою, розтягнути тоненько на вимашену бляху на грубість ножа та зараз покрасти. Посипати цукром та горіхами, вставити до гарячої печі. Під час печення тісточка покруться, прибраючи різні форми.

С. Г.

Від адміністрації

КОЛЯДА

Редакція і Адміністрація "Жіночого Світу" висловлює найсердечнішу подяку Читачкам і Передплатницям, які не відмовили нашим малим колядникам по жертви на пресовий фонд "Жіночого Світу".

Список жертвводавців:

Жертвували: по \$5.00: Іван Пініло, Чікаго; по \$3.00: Ліга Українських Католицьких Жінок, Маунтен Роуд; по \$2.50: А. Мандрика, Вінніпег; по \$2.00: Д. Криса, Вінніпег, М. Слюзарівна, Торонто, С. Парфанович, Детройт, О. Кульчицька, Торонто, М. Дунець, Торонто, Т. Гасюк, Утика, по \$1.00: О. Шрубович, Детройт, Е. Баріцька, Монреал, П. Зарасана, Торонто, М. Семотюк, Вінніпег, О. Война, Бродвю, Л. Чвалюк, Торонто, Й. Морозюк, Торонто, Т. Турецький, Лондон, К. Модрицька, Саскатун, М. Цегельська, Бетлегем; по 50 ц.: С. Стакова, Вінніпег, С. Голод, Торонто, А. Зузак, Кристал Спрінг, Р. Целеник, Бетлегем, Н. Гладишовська, Бетлегем, І. Вояк, Бетлегем, М. Михайлів, Бетлегем.

Збірку перевела А. Тірамар, Едмонтон на суму \$4.67. Жертвували по 50 ц.: В. Цвінілович, О. Кропальницький; по 30 ц.: Д. Берлад; по 25 ц.: В. Скорупський О. Гурський, П. Іванцишин, П. Стецяк, В. Гошко, І. Борух, С. Павлусь, С. Зутнепа, І. Стоцький, І. Кучъ, Ф. Тимофійчук, М. Школяр, А. Крамар; по 12 ц.: Й. Осідач.

ЩЕДРІВКА НА "ЖІНОЧИЙ СВІТ"

Монреал, Кве.

Відділ ОУК в Монреалі, взявши собі близько до серця розбудову "Жіночого Світу", постаново-

вив щедрівкою придбати даліші фонди для нашого журнalu. Щедрувати ходили членки ОУК пані Орихівська, Баніт, Хімій, Дячун, Павлюк, Платюк. Жертвували щедрівку слідуючі особи:

По \$3.00: Я. Глібчук, І. Гайдилук, по \$2.00: П. Пазлюк, П. Заблоцький, С. Мацилюх, Я. Іванчук, М. Петрашин, С. Топольницький, Я. Ковалський, Т. Ф. Пархин, М. Міналік, М. Роговська, М. Білик, М. Гринегіч, М. Чайківська; по \$1.75: Відділ ОУК, по \$1.00: К. Баніт, М. Баніт, П. Прокопович, С. Гавліч, Я. Копересевич, М. Сум, М. Нітух, С. Туз, А. Ленько, П. Крамар, М. Зубань, А. Орихівська, І. Протасик, Я. Плавюк, М. Юришин, О. Воськович; по 25 ц.: М. Освальд. Разом зібрано

\$50.00.

Редакція і Адміністрація "Жіночого Світу" висловлює глибоку подяку членкам ОУК з Монреалу, які не пожаліли свого часу, щоб допомогти нам, а також всім вище наведеним Жертвводавцям, які прихильно поставились до членок ОУК і не відмовились дати щедрівку на пресовий фонд "Жіночого Світу".

Лімінгтон, Онт.

Відділ ОУК в Лімінгтоні не забув під час щедрівки і про пресовий фонд "Жіночого Світу". Редакція і Адміністрація щиро дякує членкам ОУК за їх труд, а всім Жертвводавцям, за те, що не відмовили свого датку на щедрівку. Жертвували слідуючі особи:

По \$1.20: А. Барна; по \$1.00: А. Клим, А. Бенюк, М. Саноцький, Т. Мисько, О. Бадзь, К. Гриневич, Ю. Глебів, К. Пасічник; по 50 ц.:

О. Боднар, П. Колодка, К. Заворотюк; по 25 ц.: В. Кузьма, П. Ковалчук, Г. Булка, П. Загара, К. Кушнір, А. Гнідій; по 10 ц.: П. Заборонюк.

З цієї збірки прислано на пресовий фонд нашого журналу суму \$5.00.

ПРЕСОВИЙ ФОНД "ЖІНОЧОГО СВІТУ"

Адміністрація і Редакція "Жіночого Світу" складає щиру подяку за жертвотворців, зложені на пресовий фонд журнalu:

Відділові ОУК, Саскатун,	Сас., за суму	\$25.00
і за збірку в сумі	9.30	
Відділу ОУК в Кіркленд		
Лейк, Онт., за суму	15.00	
Відділові ОУК, Содбури,		
Онт., за суму	10.00	
Відділові ОУК, Зах. Торонто, Онт., за суму	10.00	
Відділові ОУК, Торонто,		
Онт., за збірку в сумі	6.00	
Відділові ОУК, Вал д'Ор,		
Кве., за збірку в сумі	5.75	
Відділові ОУК, Форт Вілліям, Онт., за суму	5.00	
А. Тарновецький, Вінніпег, Ман., за суму	20.00	
К. Рогатинський, Ст. Кетерінс, Онт., за збірку в сумі	15.00	
і за пожертву в сумі	0.50	
А. Василичин, Вінніпег, М., за суму	10.00	
А. Павличенко, Саскатун, Сас., за суму	10.00	
С. Петришин, Форт Вілліям, Онт., за збірку в сумі	9.50	
О. Стебницький, Вінніпег, Ман., за суму	5.00	
К. Барташук, Торонто, Онт.		
З. Камінський, Детройт, ЗДА	1.50	
Т. Мисько, С. Софі, Кве.	1.00	
Л. Кушнір, Порт Артур, Онт.	0.50	

УВАГА, ПРЕДСТАВНИЦТВА "ЖІНОЧОГО СВІТУ" ЗАКОРДОНОМ:

ПЕРЕДПЛАТИ ПРОСИМО ВИСИЛАТИ НА ТАКІ АДРЕСИ:

У ВЕЛИКІЙ БРИТАНІЇ: —

Передплата на рік 1 ф. стерл., ціна 1 прим. 2 шіл.

В АРГЕНТИНІ, УРАГВАЇ ТА ПАРАГВАЇ: —

Передплата на рік 24 пези, ціна 1. прим. 2.50 пез.

Б БРАЗИЛІЇ: —

Передплата на рік 60 крузейрів, ціна 1 прим. 5 крузейрів.

FEDERATION of UKRAINIANS in GREAT BRITAIN,
123 High St., Notting Hill Gate, London. W.11.

Isidoro KRAWEC, ("POROHY").

Casilla de Correo 3184, Buenos Aires, Argentina.

Stepan PLAHTYN, Pr. Gen. Ozorio 568,

Curitiba, Parana, Brazil.

ДРУКАРНЯ “НОВОГО ШЛЯХУ”

ДРУКУЄ:

- | | |
|---|---|
| <ul style="list-style-type: none"> ● Часописи ● Книжки ● Словники ● Памфлети (брошури) ● Молитвеники ● Каталоги ● Календарі ● Календарікоми (педе) ● Летючки ● Шери (уділн) ● Цертифікати ● Грамоти ● Купони ● Наголовні листи ● Коверти | <ul style="list-style-type: none"> ● Обіжні листи ● Адресові наліпки ● Прив'язки (тегс) ● Весільні запрошення ● Родинні повідомлення ● Тикети вступу ● Базарові тикети ● Тикети до передергки ● Бізнесові вивіски ● Бізнесові картки ● Бізнесові форми ● Білянсові зіставлення ● Стейтменти ● Інвойси (ракунки) ● Мапи |
|---|---|

ТА ВСІ ІНШІ ПРАЦІ З ОВСЯГУ ДРУКАРСЬКОЇ ШТУКИ.
ПРИСТУПНІ ЦІНИ — СОЛІДНА І ШВІДКА РОБОТА.

Замовлення з-поза Вінніпегу виконуються в якнайскорішому часі.
При більших або постійних замовленнях — відповідна знижка в ціні.
Замовлення на часопис і друкарські праці слати на адресу:

NEW PATHWAY

BOX 3033

WINNIPEG, MAN.

ТЕЛЕФОН : 931 976.

ОСЕРЕДОК УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ Й ОСВІТИ У ВІННІПЕГУ

повідомляє всіх зainteresованих, що листи, пресу й посилки відтепер слати виключно на нижче подану адресу.
Осередок є Інституцією, яка не має на увазіків і веде свою працю фондами добровільних жертв-дарів, записів окремих людей і організацій та членськими вкладками

ВПЛИСУЙТЕСЬ В ЧЛЕНЫ ОСЕРЕДКУ!

Спричинітесь до розвитку установи, де членами можуть бути всі українці і яка працює для добра українців.

Писати на адресу:

UKRAINIAN CULTURAL AND EDUCATION CENTRE
P. o. Box 3093

Winnipeg, Man., Canada

Вже з'явилось найновіше число
літературно - мистецького журналу

“ПОРОГИ”

Це перший і одинокий український літ.-
мистецький журнал на американському
континенті.

Передплатіть “ПОРОГИ” для себе і за-
пропонуйте Вашим приятелям.

Передплата на рік 2 ам. дол.
Адреса:

“ПОРОГИ”
Casilla de Correo 3184
Buenos Aires, Argentina